

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

Óhasában pejt sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitóját pejt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. n.
TELEFON-SZÁM: 154.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:

STAUBER JÓZSEF

Szerda, szeptember 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- Gyanúsítani — azt tudnak!
- Békés közlekedés az orvosok és pénztár között.
- Sikkasztás a városi adóhivatalban.
- Kiszabodult a végrendelet-hamisító urfnő.
- Mennyi adót fizetünk?
- Madarász apó biztatással!
- Egy aradi öreg ur házassága.
- Pusztít a kolera.
- A szőkevény trónörökösnek emlékiratal.
- Akadályok Csermák temesvári repülése körül.
- Tarkaságok.

Időpocséklás.

Arad, szeptember 5.

Benne vagyunk szerencsésen a szeptemberben is; mi lesz tisztelt képviselő urak? Meddig lesz bátorsága az egyik csoportnak, hogy névszerinti szavazások silány komédiájával rabolja ennek a haladó, dolgozni akaró országnak az idejét? Meddig lesz türelme a többségnek, hogy elnézze ezt a szellem nélkül való, gyötrelmes játékot, amely oly hiven rávall mestereire?

Mi nem kutatjuk, mi leppang az obstrukció mögött: a letört remények sivar boszuvágya-e, vagy az éledező remények tüzelő sarkantyuja? Mi nem vitatjuk, helyes-e, jó-e a kormány taktikája. Mi egyáltalán nem bocsátkozunk a mai helyzet politikai taglalásába, mert politikának manapság valami egészen mást neveznek, mint hatvan évvel ezelőtt a gyakorlatban, vagy a tudósok megállapítása szerint az elméletben. Ami ma történik, a következetlenség e tobzódása,

nemrég gyilkos ellenségek testvéri ölekezése, nemrég fetisszerű imádat-tal körülrajongott férfiak meggyalázása, a temperamentumnak az eszen, műveltség, tudáson felülkerekedése: mindezt nem fogadná el politikának sem Kossuth Lajos, a praktikus államférfiu, sem Concha Győző, az elméleti politikus.

Hagyjuk hát e felsőbbrendű szempontokat, amelyek nyomban szálam-masan komikussá válnak, ha X. ur szabadságának megadását vagy megtagadását, Y. törvényhatóság kérelmének hovautasítását kell névszerinti szavazással eldönteni és készenlétben tartják azokat az iveket, amelyek majdan kitörendő haragjuk és szenvedelmük kiöntésére kérni fogják a zárt ülést.

Mi nem ülünk föl a lóra, hanem gyalogosan beszélünk, érthetőn és világosan. Bármit gondoljanak a képviselő urak, bármily idegen, furcsa és szokatlan is ez nekik: ebben az országban vannak komolyan dolgozó emberek. Köztük nagyon soknak a dolga, sőt a szerencséje, egész sorsa a legszorosabban és a leglegálisabban összefügg az állami háztartás rendjével. Ezek ököibe szorult kézzel nézik, mint készül az obstrukció megint fölborítani az állami büdzsetet, mint közeledik felénk a törvényen kívüli állapot réme. Hogy lassankint megszokjuk ezt az állapotot, hogy ránk nézve már elvezette rettentő élet, az ezeknek a munkásembereknek nem jelent sokat. Konstatálják, hogy

az exlex megszokása egyértelmű — a parlamentarizmus ható erejének hanyatlásával, mert ime a törvényhozás nem adja meg a legfőbb kormányzati eszközt, a pénzt és a kormányzás mégis folyik tovább, nem áll meg a világ szekere. De bár ezzel tisztában vannak, mégis érzik az ilyen törvénytelen helyzet súlyát az állammal szerződött vállalkozók, a nagy ipari üzemek munkaadóit, munkással együtt és legfőként az állam tisztviselői.

Beszéljünk nyíltan: az a hatalmas hadsereg, amely ezerféle ágazatban szolgálja a közt, nekünk a szívünk-höz nőtt. Hogy a törvényhozás nem törődik vele, hogy képes megtaposni legvitálisabb érdekeit, elvonni tőle jogos és megérdemelt javulását sorsának, az a törvényhozó urak fogyatékos szociális érzékének legkiáltóbb tanubizonysága.

Eddig azzal vigasztalták a tisztviselőket: türjetek, hisz a hazáért türtek. A nagy obstrukció idejében a tisztviselők a hősiesség önmegtavasztásának nagyszerű példáival megerősítettek, lehetővé tették a küzdelmet, de egyúttal dicsőséget szereztek az egész világ előtt. Mi lett a vége? Azok, akik őket kitartásra buzdították a szent eszme érdekében, cserbenhagyták és elárulták a szent eszmét.

Es ezért nem lehet többé a birka erényére serkenteni a magyar tisztviselőket. Ez az érdekes rend láthatatlanul is nagyszerű tüntetéssel odavonul a képviselőház sorompója elé

Egy érdekes város.

Irta: Adám Éva.

Berlin, szeptember eleje.

A határszéli gyönyörű magyar hegyek után, még egy pillantás a hajnali ködben alvó Breslau tetőtlen, lapos, sok emeletes, magas házaira: aztán álomra hajthatja a fejét bárki. Nem veszt vele, sem a szem, sem a lélek. Föl egész Berlinig nincs más látnivaló, mint egy-egy fenyveserdő a síkságon. A székely ember szeme megszokta már a borszéki stb. havasok égre törő vad fenyveseit s bizony csak ilyenkor látja, hogy azoknak turista szempontból is mekkora értéke van.

Németország egyhangú, unalmas tájait bámulja az ember azért, mert elgondolja, hogy ez a föld az, mely hazát ad annyi nagy emlékeknek, dicsőségeknek, mint a Vilmosok országa.

Hát erről igazán nem szabad írnia annak, aki nem ismeri az országok karakterét. Így hát csak pillanatszerű felvételeket mutatok be. Az utcák hangulatait, a járókelők, az idegenek színes „mozivárosát” mely rengeteg kulturáját szétszórta a világon.

Tetszik nekem, az elnevezésekben megnyilatkozó poezia. *Unter den Linden!* Szinte érzi az ember e szóban az élet ezer regényét, mely továbbunt a hársak útján. Az *Unter den Linden*

sz a németeknek, ami a franciáknak a Champs-Elysee.

Hogy ez a két nemzet mennyire nem szereti egymást, azt megérzi az ember, akár a Vilmos országában jár, akár francia földön. Napoleon és Elsass be vannak írva a történelembe.

Es a Siegesalle! Én nem hiszem, hogy volna még nemzet a világon, mely imponansabb módon állított volna emléket elmúlt nagyjainak, művészeinek, tudásainak, hadvezéreinek, királyainak, mint a milyent Vilmos parancsára a Siegesalleben állított Németország. Ehhez hasonló emléket egész Európában nem láttam. Némiképp csak a római pinción levő szoborut hasonlíthatom ehhez.

Nem szükség bejárni a Németbirodalom muzeumait, kincsesházait, történelmi hagyományait, ezt mind megérzi az ember, aki ott bolyong a Siegesallen, a győzelmű uton.

Szeretem Vilmos császárt. Szeretem, mert nem történelmi árnny, hanem élő energia. Szeretem, mert ember. ... a lelke. Elolvasok róla minden sort, amit valahol megirtak. Különösen érdekelt hát minden szó, mely németföldön elhangzott a nagy imperatorról.

Potsdami vezetőnk csak annyit mondott rá:

— Komédiás!

A lelkemet és a fületem megütötte ez a szó. Egy német alattvaló, — igaz, hogy angol születésű! — ott, a nagy császár nagy városában, a királyi parkban, ki merészeli mondani e szót: komédiás, kimondja egy előtte idegen nemzetbeli társaságnak.

Tessék csak jól elgondolni ezt! Kicsinylőleg legyintett a kezével, amint folytatta: „komédiás! Szereti, ha az utcán utána futnak az emberek. Szereti, ha minden lépését megírják az újságok.”

Istenem! Ha minden császár csak ekkora komédiás volna! S ha e mellett mindenki annyit élne, annyit ocselkedne népéért, mint II. Vilmos.

Szociális vonásokkal is találkoztam. Hogyne! Van-e ország, ahol ez nem virágzik! Ime: egy-egy felkiáltás, amely sokat beszél a megértőnek:

Az utcán egy szobrot nézegettünk. Feliratát sehol se találtuk. Nem tudtuk kit ábrázol. Valamelyik utitárs. én nem tudom miért, szent-szobornak nézte, mire büszke önérettel jegyente meg egy mellettünk álló német ur:

— Nekünk nincsenek szentjeink! Nekünk csak császáraink vannak!

Jellemző. Azt hinné az ember, Németország népe nem vallásos. Pedig a császári palota magasán ragyogó zöld kupoláján ez a felirat hirdeti a nagy imperátor közismert vallássosságát:

és azt mondja: mi megdolgozunk ar-
cunk véres verejtékével a nyomoru-
ságos fizetésért. Dolgozzatok ti is.
Hónapokon át magatok mulattatok,
míg mi rajtatok unatkoztunk és
boszankodtunk. Elég volt nektek a mu-
latságból, nekünk a boszúságból. Az
ország élni akar s benne, érte s ál-
tala mi is. Es nem fogjuk békén el-
tűnni, hogy azok fojtsák meg, akiket
a barbár és beszámíthatatlan népaka-
rak mégis csak azért szemelt és vá-
lasztott ki, hogy szolgálja és ne el-
pusztítsa ezt a szegény nemzetet.

Gyanusítani — azt tudnak!

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 5.

A képviselőházban ma újra szó esett a
véderőreformról. Kelemen Samu mondott rövid
beszédet a javaslatok ellen. A beszéd előtt fél-
egyig technikai obstrukció volt névszerinti sza-
vazásokkal, utána pedig negyedórás zárt ülést
erőszakoltak ki az obstruktorok, hogy az időt
kettőig kihuzhassák. Az ülés végén a holnapi
napirend megállapítása körül zajos incidensek
támadtak amiatt, mert Mádi-Kovács János a
Ház határozatképességének megállapítását kérte,
holott az ellenzék részéről mindössze ketten
voltak a teremben.

Az ülésen Berzeviczy Albert elnökölt. Az
elnöki bejelentések és két névszerinti szavazás
lemondása után háromnegyed egy órakor rá-
tért a Ház a véderőreform tárgyalására.

(A véderőreform.)

Kelemen Samu meddőnek tartja azt a vi-
tatózást, vajjon az ellenzék hiúsította-e meg a
katonai kérdés megoldását a bankterminus erő-
tetésével. A többség szónokai semmivel sem
tudják bizonyítani, hogy ha a függetlenségi
párt elállt volna a bank követelésétől, akkor
a nemzet megkapta volna a katonai vívmányo-
kat. Nyilvánvaló, hogy a korona a banktól ép
ugy idegenkedett, mint a katonai engedmé-
nyektől. A nemzet jogaitól való ez a merav el-
zárkózás okozza, hogy nálunk a politikusok, ha
korábban az engedékenység hívei voltak, öreg-
ségükre a szélsőbb nemzeti irány karjaiba
vetik magukat. Ezt illusztrálja Apponyi Al-
bert, Andrássy Gyula és Bánffy Dezső báró
politikai pályafutása is. Ezek a jelenségek arra

figyelmestetnek, hogy próbáljuk meg mélyebb
néprétegekben keresni a nemzeti politika súly-
pontját. Ezért hirdeti a függetlenségi párt az
általános, egyenlő és titkos választói jog szük-
ségét. Héderváry gróf azt mondotta legutóbb,
hogy van olyan híve ennek a választójognak,
mint Justh Gyula. Ha ez így van, hogy ülhet
akkor a miniszterelnök háta mögött Tisza Ist-
ván gróf? (Derűtség a baloldalon.) Antal Géza
a minap valóságos ráolvasást rendezett a
Házban az ellenzék vezéreivel szemben. Ugy-
látszik, arra a babonára gondolt, amely
azt tartja, hogy az ördögöt el lehet űzni
a ráolvasással. Ezt a módszert azonban a
kormányval és a többséggel szemben is al-
kalmazni lehet. A miniszterelnök például annak
idején programbeszédjében az egyesülési és
gyülekezési jog méltányos kezelését ígérte. A
választások idején és most a tanítókkal szem-
ben furosán ütött ki ez a méltányos kezelés. A
miniszterelnök lépten nyomon az általános vá-
lasztói jog mellett nyilatkozik. Tisza István gróf
pedig folyóiratot szerkeszt ellene. Hol itt az
egység és a következetesség? A miniszterelnök
eszmék szállítására hívta fel a választói jog
dolgában a különböző egyesületeket.

Lovászy Márton: Általános beszerzési
vállalat. (Derűtség.)

Kelemen Samu: Nem hiszi, hogy sikere
lenne ennek az eszmegyűjtésnek. Foglalkozik
az obstrukcióval, melyről maga is azt tartja,
hogy a beteg a parlamentárizmus kóros tünete.

Főkiáltások jobbról: Ugy van! Tehát ki
kell vágni! (Zaj.)

Kun Béla: Tessék tiszta parlamentárizmust
teremteni!

Kelemen Samu: Az obstrukció lehetősége
megszűnnék, ha a parlamenti akarat kialakulá-
sának tisztasága biztosítva lenne, már pedig a
többségi elv érvényesülésének is ez az alapfö-
tétele.

Kallay Tamás: Kérdezze meg a választá-
sok tisztaságáról Lengyel Zoltánt. (Derűtség a
jobboldalon.)

Kelemen Samu: Ha a többséghez tartozó
képviselőkre anyagi támogatást fogadnak
el a kormánytól, ezzel előre lemondanak arról,
hogy szabad meggyőződésüket követhessék.

Tisza István gróf: Így nem lehet gyanusi-
tani. (Zajos helyeslés jobbról.)

Kelemen Samu: Az a rendszer, mely a vá-
lasztásokon a kormánytól kezdve lefelé a szol-
gabíróig és a jegyzőig, mindenkit belevon a
hivatalos korrupcióba, megmérgezi a tömegek
erkölcsét is. (Nagy zaj a jobboldalon.)

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy az
ilyen általános gyanusítástól tartózkodjék.

Kelemen Samu: Tessék tehát megszüntetni
a baj gyökerét, a korrupciót.

Főkiáltások jobbról: Házaszályrevízió!

Darvai Fülöp: Birája van a választások-
nak is!

Kelemen Samu: A kormányok most való-
sággal az obstrukcióból élnek, mint valamikor
III. Napoleon az összeesküvésekből.

Kiss Ernő: Miért nem hagyják abba? Le-
gyen már vége egyszer! (Nagy zaj a Ház min-
den oldalán.)

Kelemen Samu: Nem fogadja el a javasla-
tot, mert kibíratatlan terheket ró ellenérték
nélkül a nemzetre. (Helyeslés a baloldalon.)
Mikor Kelemen Samu beszédét befejezte, még
csak félkettő volt s az ellenzékéről, hogy a ta-
nácskozássra szánt időt valahogy kihuzták,
zárt ülés elrendelését kérték. Az elnök ezt,
a jobboldal méltatlankodása közben el is ren-
delte.

(Zárt ülés.)

A zárt ülésen Ábrahám Dezső egyéb mentő
ötlet híján azt faszegette, hogy a kormány nem
tiszteli se a sajtó, se az egyesülési, se a gyü-
lekezési szabadságot, de még az egyéni szabad-
ságot sem. Ez utóbbira példának a Mattauschek
esetét hozza fel.

Igy töltötték el a közbeszó negyedórát s
háromnegyed kettő után nyílt ülésen az elnök
javaslatot tett a holnapi ülés napirendjére. Az
elnök javaslatával szemben Mádi Kovács János
azt indítványozta, hogy a legközelebbi ülést
szeptember 11-ikén tartsa a Ház, egyúttal kérte
a határozatképesség megállapítását.

(A „nagy” ellenzék.)

A jobboldal erős fölháborodással fogadta
Mádi-Kovács indítványát. Az ellenzék ugyanis
közben kivonult a teremből s a baloldalon
csak ketten maradtak. Lovászy Márton és Mádi-
Kovács.

— Ez már gyalázat! — kiáltott rájuk föl-
háborodva Székely Ferenc igazságügyminisz-
ter. — Püf! Nem szégyenlik magukat! Ket-
ten vannak!

— Gyalázat!

— Vásári komédia!

— Katalógust nekik! — zúgták a munka-
párttól, többen a közép-repítődültek s rátámad-
tak Lovászyra és Mádi Kovácsra. Különösen
Kazy József, Farkas Zoltán, Kiss Ernő és U-
ron Zoltán. Heves feleléselés támadt, úgy hogy
az elnök többeket kénytelen volt rendreutasí-
tani, de így is csak nehezen tudott csöndet te-
remteni.

A képviselők megszámolása után kiderült,
hogy százötven vannak jelen s így a Ház hatá-
rozatképes. A jobboldalról, mikor az elnök
az eredményt kihirdette, újra nagy erővel kia-
báltak:

— Katalógust! Katalógust! Lássuk, kik
vannak itt? — Az elnök azonban katalógus-
olvastatás nélkül berekesztette az ülést.

„Jézus nevének tiszteletére.”

Naiv dolog volna, ha a királyi paloták be-
rendezéséről kezdenék beszélni. Hanem azért
lesz még egy-két dolog, melyről szólnom kell
valamikor.

Maradjunk az előbbi témánál. Magas sze-
nes székér vágtat el a kir. palota előtt. Meré-
szen, dacosan megvetett lábakkal, szenes, kor-
mos legények állanak a tetején, a fekete arcból
messze villan a vad tekintet, amint ostorával a
kupola felé sújtva odakiált a járókelőknek:

— Érezők tornya! Oda nézzetek!

Ugyancsak itt történt:

Vörös ruhás lakájok kandikálnak le az
emeleti erkélyekről. Alant nézegetjük a parkot.

— Büszkéek lehetnek erre! — szól az
egyik magyar az arra járó némethez, mire ismét
felcsendül a büszke válasz.

— Ez nem a mi büszkeségünk! Ez a gaz-
dagoké! Mienk a munka!

Egytől-egyig jellemző mondások. Az utcán,
idegenektől elvett vaságyuk hevernek egy-egy
faárnyában. Utcagyerekek mázskálnak rajta.
Gyönyörködve nézi a büszke rendőr. Nem szól.
Hiszen talán most veszi be a mezitlábát, ron-
gyos gyerek a lelkébe, hogy mit agznak az
ágyucsővek a német világuralomról.

Érdekes, hogy az utcán áruló kofaasz-
zonyoknak egyenkalapjuk van. Fekete kis ka-
lap csokordisszel.

Feltűnő és jellemző szobrot állítottak a
nagy hadvezérnek, Moltkenak. Ott a nagy győ-
zelmi emlékek szemközt áll a magasán, köny-
nyedén keresztbe tett lábakkal, arcán mély
gondolatokkal. Ezzel akarták kifejezni a nagy
tábornok karakterét, aki elméletben, papíron
intézte a nagy csaták menetét, melyek győze-
lemre vezettek.

A Königsplatz, melyen e szobor is áll,
ugy mondják, a világ legnagyobb tere, mely-
nek hatalmas arányai mellett eltöprel minden.

A Spree vize át meg átoleli ezt a renge-
teg várost. Igazi zseniálással használják fel a
zöldszini viz erejét keraskedelmi csövek, vagy
poétikusan bájos alkotásokra.

Az egész várost vonat járja körül három
óra alatt. Az automobil közlekedés nagyon
olcsó. Van is elég. Tizezren felüli számozást
is láttam.

Kevés híján bejártam a vén Európát, de
ujból elmondhatom, hogy annyi és oly fényes
kávéházat, mint Budapesten, seholse láttam.
Főleg Németországban, kulturházak és más
ily intézmények adnak otthont az ifjúságnak.

Ime, ott van például egy ház fölött a fel-
irat: „Keresztény tudósok olvasó terme.”

A villanyos jegyek hátán, könyveket és
hirlapokat hirdetnek.

Rapsodikusan szedem össze a mondani-
valóimat, de az ugy-e nem baj?

Ime: az operaház felirata: „Erigyés csá-
szár apollónak és a muzsának.”

A királyi palotában, melyben II. Vilmos
apja lakott, nincs lépcsőfeljárát. Kanyargó szer-
pentin utak visznek az emeletre, mint nálunk
az országutakon. Az idegen, kedélyesen csus-
kál fel a magasba, ahonnan kocsin, vagy hord-
ágyon ereszkedett alá a büszke ós.

I. Vilmos szobrán ez a felirat áll: „Nincs
időm elfáradni.”

A „Mon bigon” muzeumot nézze meg
mindenki. Nem az a sablonos gyűjtemény ez,
melytől főfáját kap az ember a végén. Itt van-
nak azok az intim, kedves családi emlékek,
melyek élnek, beszélnek; melyektől üdül a lé-
lek és kielégítik a naiv közönség igényeit,
mely okvetlenül látni, ismerni akarja a nagyok
magánéletét, emberi örömét, szenvedését. A
Hohenzollernek tragikus és komikus, tréfás,
csevegő, intim emlékei ezek.

A Pergamon muzeum a régi klasszikus
görög világ művészetével szentelt csodáit őrizi.
Mind ott van, miről a mitológia regél az új
kornak. Vilmos szerezte meg ezt is Németor-
szágnak. 10 esztendő kellett az ókori istenek
odaszállítására. Olyan emlékei vannak a nagy
németbirodalomnak, melyek előtt tisztelettel
hajlik meg a kulturvilág.

Mennyi adót fizetünk?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 5.

Az adókvető-bizottság termében, ahol rendszeren az anyakönyvvezető elé járuló párok rebegik el a boldogító igent, már második hete azok a derék adófizető polgárok panaszkodnak nehéz megélhetésről, akik nincsenek megelégedve a kirótt adóval. Az adókvető-bizottság előtt nincs elégedett ember és nem tettek kivételt ebben az elégedetlenségben az orvosok sem, akik ma vonultak föl Múlek Lajos dr. elé, hogy meggyőzzék őt és a bizottság tagjait arról, hogy nem bírják el a nagy adóterhet.

Issekutz László dr. például annyira sokalta 166 koronában előírányzott adóját, hogy némi érvelés után sikerült 120 koronára leszállíttatnia. Lakatos Ottó dr. az ismert nőorvos nem is jött el személyesen, csak levelet küldött, de ebben is eléggé tudta bizonyítani, hogy 168 korona helyett elég lesz 120 korona adó. Leszállították Grossmann Emil dr. adóját is csaknem egyharmadával 148 koronáról szára, de általában kivétel nélkül mérsékelte az adókvető bizottság a javaslatot az orvosoknál. Egyedüli kivétel volt ebben Löwinger Miksa dr., akinek adóját a javasolt 71 koronáról a bizottság fel-emelte 90 koronára.

Érdekesebb adóleengedés, amelyet Kalmár Nándor és társai nyomdatulajdonosok értek el. A pénzügyigazgatóság 289 korona kivetését javasolta, de a bizottság jóval kisebb adót: 100 koronát rótt ki Kalmárékra.

Holnap a következő adóelőírásokat tárgyalják:

Adamics Emilia 11 korona, Fenyvesi Emma 13 korona óvónők. Mihály Illésné óvodatulajdonos 17 kor., öz. Hanó Lajosné 20 kor., Kalmár Aranka 24 kor., óvónők. Kemény Izor órvállalkozó javaslat mellett. Nádor Tódor padlófényképező 31 kor., Duma János 3 kor. 60 fill., Átyim Demeterné 80 fill., pálinkafőzők. Schwartz Pál 89 kor., Donáth Simon 98 kor., Klein Miksa 126 k., pálinkakereskedők. Mandl Ignác 50 kor., Baloghné Krausz Paulin 100 kor., Fichler Sándor 110 kor., Bloch Hermína 272 kor., Réthy Viktor 245 kor., Keppich Zsigmond 260 kor., papirkereskedők. Vörös József 22 kor., Popovics Ferenc 52 kor., Haubenreich Mihály 117 kor., paplanosok. Domán Sándor paplan- és szőnyegkereskedő 295 kor., Horváth János 18 korona, Rácz Gergely 14 kor. 20 fill., paprikaárusok. Löwenstein Vilmos páskasütő 295 korona, Stengl Dávid 26 korona, öz. Ehleiter Jánosné 33 korona, Bauer András 33 kor., Martincsek Dávid 35 kor., öz. Bihm Áronné 53 kor., pékek. Politzer József pénzeszedő 25 kor., Tóth József pénzeszer (4 évre 4 100 kor. = 400 kor. visszamenőleg) 200 kor., Klein József pénzközvetítő 127 kor., Wallfisch Armin pénzváltó 333 kor., Schmiedt Manó pénziárnok 30 kor., Messer Róza 15 kor., Braun Samu 17 kor., Jónás Jakab 24 kor., Frisoh Vilmos 28 kor., öz. Singer Lajosné 28 kor. 80 fill., Stern Károly 80 kor., Fröhlich Zsigmond 32 kor., piaci kalmárok. Rónai Ödön pénzkölcsön követítő 23 kor. 50 fill., Schweiger Anna és Békési Mária 30 kor., Weisz Róza 35 kor., Malovits Adél 39 kor., Grünblatt Antónia 40 kor., öz. Amtmann Mihályné 43 kor., Dein Paula 56 kor., Reingruber Hermína 63 kor., Poltz Mária 69 korona, Pavicsics Mária 84 kor., Steiner József 56 kor., Jasper Alahna 90 kor., Lásár Irén 110 kor., Lichtig Hermann 140 kor., Major Julia 170 kor. piperészek, Szalay Imre portás 31 kor., öz. Gabovits Sándorné postamester 7 korona 20 fillér, Nikolits Sándor 73 kor., Fleischer Dávid 84 kor. posztókereskedők, Rubics Józsefné próbabakereskedő 53 kor., Knizse Ignác puskaműves 19 kor., öz. Strigán Ferencné rozslóvágó 52 kor., Rudkovszky Ferenc részöntő 341 kor., Braun Jakab 9 kor., Róth Adolfné rövidárubizományos 14 kor., Grubner Sámuel 19 kor., Reich Julianna 19 korona 20 fillér, Gyorgyevits Sándorné 27 kor., Mencer Karolin 50 kor., Szeghő Manóné 62 kor., Tschach József 70 kor., Lusztig Mór 74 kor., Kohn Mórné 107 kor. 50 fillér, Frank L. András 112 kor., Ilics Zsifkó 128 kor., Frischmann József 136 kor., Glesinger

József és Győző 146 kor., Schwarz Manó és Zsigmond 170 kor., Angele Mátyás 194 kor., Pollák Olga és Deutsch Lajos 195 kor., Hoffmann Sándor 210 kor., Schwarz Adolf és Deutsch Izidor 236 kor., Erber és Fleischmann 328 kor., Lengyel Tivadar 382 kor., Gáspár Henrik 51 kor. 60 fillér, Feld Mór 60 kor. 39 fillér, Barta Jenő 63 kor., Wohlberg Lipót 69 kor., Bornstein Márton 72 kor., Weiszbrun Dávid 11 kor., Engel Henrik 13 kor., Szojtk Konstantin 20 kor., Messner Benő 62 kor., Wessel Teréz 68 kor., Bickel Irma 103 kor., Grünwald Samu és Moskovitz Dávid 202 kor., öz. Kell Manóné 253 kor. rövidárkereskedők, Schwarzberger Manó 197 kor., Szeoskó Lajosné 41 kor. 40 fillér, Kosminsky Károly 93 kor. kk. Braun Margit 85 kor., Princz M. és társa 112 kor., Moskovits Zsigmond 280 kor., Winterwitz Jenő 360 kor., Neuman M. 576 korona ruhakereskedők.

Csütörtökön az adókvető-bizottság a nyilvános elszámolásra kötelezett vállalatok adóját állapítja meg.

Békés közeledés az orvosok és a pénztár között.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 5.

Az az áldatlan harc, amely az aradi munkásbiztosító pénztár és a pénztár orvosai között már oly régen tart, értesülésünk szerint befejezéséhez közeledik. A pénztári orvosok engedtek álláspontjukból s a gyulai megbízott pénztári orvosok ügye is a kedvező elintézés útján van, így remélhető, hogy a béke néhány nap alatt létrejön.

Martos Manó a gyulai pénztár igazgatója tegnap Aradon járt és személyesen közölte az aradi pénztár ügyvezető igazgatójával, hogy a gyulai tiz orvos elhelyezése illetőleg felmentése néhány nap múlva okvetlenül meg fog történni. Ezzel aztán meg fog szünni az aradi orvosok és a pénztár közötti konfliktus alapoka és remélhetőleg megszűnik a pénztár és orvosai között fenálló jelenlegi áldatlan viszony is. Hasonló értesülést nyert az aradi orvoskar az országos orvosszövetségtől is, úgy, hogy most már mindkét részről az a törekvés érvényesülhet, hogy az eddigi harcoló ne mérgesedjék és a békés megoldás minél hamarabb létesülhessen.

Értesülésünk szerint a harcban álló felek mindegyikében meg van az a törekvés, hogy a konfliktus minél hamarabb elintéződjék. Werner Miksa dr., az orvosok tárgyaló bizottságának elnöke kijelentette, hogy mielőtt a gyulai tiz orvos elhelyezése, illetőleg felmentése megtörténik, az orvosok, úgy a gyulaiak, mint az aradiak, azonnal hajlandók békés megegyezést kötni.

Az orvosok értesülése szerint kilenc orvos elhelyezéséről már gondoskodtak. A békét tehát csak egy orvos elhelyezése hátráltathatja s ha az országos pénztár csakugyan óhajtja a megegyezést, akkor a tiz orvost már holnap felmentheti. Ez tisztán pénzügyi kérdés, mert a azonban forgó egy orvost felmentése esetén rövid ideig szabadságot látja, amíg számára alkalmazást talál. Az orvosok mielőtt a felmentés meg lesz, azonnal hajlandók a közeledésre, mert ők békét akarnak s a harcot csak eszköznek tekintik.

A pénztár igazgatósága egyébiránt tegnapi, lapunkban is ismertetett határozatából kifolyólag megkereste Varjassy Lajos polgármestert, hogy a hatósági orvosok által való kezelés tekintetében a pénztárt támogassa. A polgármester ezt meg is ígerte és így most már a hatósági orvosokkal együtt 14 orvos látja el a pénztári tagok kezelését s ez elég biztosíték arra, hogy a tagok gyógyellátása fenakadást nem fog szenvedni.

Kiszabadult

a végrendelet-hamisító urinő.

— Mit mond Battik Sándorné. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 5.

Hétfőn reggel a mária-nosztrai feyház kapuján egy karsu, magas, harminchat harmincegyéves asszony lépett ki a szabad országútra. Battik Sándorné Filep Gizella volt az ijedt hölgy, aki négy évet töltött a vaskapu mögött, közokirathamisítás büntetése miatt. Büntetésének háromnegyed részét kitöltvén, mert jól viselkedett, a törvény értelmében szabadlábra helyezték. Emlékezik a Filep Gizella nevére? Négy év előtt még snájdig menyecske volt, nagybirtokosné, ha Pestre ment és végig sétált a Váci-utcán, alig győzött visszaköszönni, annyi sokan üdvözölték. Gizella husz év előtt megismerkedett Gelléri Szabó Jánossal, egy közismert öreg milliommossal. Gelléri Szabó beleszeretett a tizenéves leányba és hogy magához láncolja, akárhányszor tanuk előtt minden vagyonát odaigérte neki. Amikor meghalt, Filep Gizella, férjezett Battik Sándorné, végrendeletet hamisított, amelyben Gelléri neki testálja a vagyonát. Hat évet kapott a férj, hat évet kapott az asszony, szigorúan büntették a bűnrészeseket is. Most aztán a zaklatott életű asszony kiszabadult.

Filep Gizella Mária-Nosztráról Budapestre utazott az édes anyjához, özvegy Filep Sándornéhoz. Az öreg asszony ez előtt az Uri-utca 10. szám alatt lakott, időközben a Krisztina-körút 89. szám alá költözött. Ez az öreg asszony kedves urinő. Az ura számtanácsos volt a belügyminiszteriumban, negyvenéves honvéd-főhadnagy, igen becsületes, tiszta életű ember. Három lányuk volt. Irma Trencsén Teplicen van férjével, a legfiatalabbat, Elizát, egy dús gazdag angol vette el, most Londonban laknak. A középső Ella-Gizella. Az ő révén került a család a nyilvánosság zürzavarába.

Egy újságíró ma felkereste a börtönből hazatért asszonyt. A Krisztina-körút 89. számú ház második emeletén laknak, az egy ajtószám alatt. Künn keskeny réztábla? Filep S.-né. Az öreg asszony nyitott ajtót. Mindnyájan elfogódtak és tartózkodók.

Özvegy Filep Sándorné ezt mondta:

— Hát igen. Hála Istennek itthon van a Gizella. Tegnap jött meg. Arról, amit ő végig szenvedett, nem beszélünk egy árva szót sem. Az én szenvedéseimről sem szólnunk. Lehet, hogy hamis uton járok, de én még most is hiszem és vallom: a leányom ártatlan. Ő nem bűnös. Ő áldozat. A Gelléri Szabó János áldozata. Battik e hó végén, talán huszonkettő-kén szabadul s Amerikába megy.

A konyhából kilépett Battik Sándorné. Talán az ura említésére. Sohasem volt szép és most legkevésbé az. Négy év nagy idő. Megnyult, lesóványodott, az arca sápadt, a tartása mégis gögös, a régi ál-dzsentrí asszony. Ezt ki nem törülte belőle a mult.

Ezt mondta Filep Gizella:

— Nem akarok nyilatkozni. Most már késő. Az emberek nem érdekelnek. Nem bánom akármit is beszélnek. Leszámoltam velük. Mit is reparálhatnék, ha kiállanék és kiabálnám: ártatlan vagyok, ártatlan vagyok. Négy évig Mária-Nosztrán. Ez a fő. Aki koronatanum lett volna, az a földben van. Egyedül akarok élni. És felejteni. Ez minden, amit mondhatok.

Filep Gizella visszament a konyhába. Feltúrta a karján a ruhát, kanalat vett a kezébe és hibetetlen passzióval kavarta a rástást...

Amig Filep Gizella, a Gelléri Szabó János házvezetőnője, társalkodónője és minden egyébje volt, a legelőkelőbb urak jártak hozzájuk ebédre. Darányi Ignác is. Akkor Filep Gizella tizenkilenc éves volt. Most harmincyolc. Valóban nem érdemes szegénynek újra kezdeni.

Sikkasztás a városi adóhivatalban.

— Sürgős vizsgálat a városházán. — Váltóhamisító ifju. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 5.

Ma délelőtt tíz óra tájban beállított a városi adóhivatalba Eberlein József aradi kalaposmester és kérdezősködött, hogy esedékes adója be van-e fizetve. A hivatalnokok megnézték a könyveket és hamarosan-konstatálták, hogy a kalaposmester meglehetősen nagy összeggel hátralékban van. Erre Eberlein olyan bejelentést tett, ami az egész hivatalban érthető feltűnést és izgalmat keltett.

Elmondta Eberlein, hogy ma délelőtt levelet kapott az Aradi Polgári Takarékpénztártól és azt jelentették neki, hogy a takarékpénztár leszámított egy 550 koronás váltót, amelyen az ő neve is szerepel. Miután neki semmiféle váltója nincsen felment az illető pénztárhoz és ott tudakozódott az ügy mibenléte felől. A bankban azután kitért, hogy a kérdéses váltón unokaöccse Szuhane Lajos szerepelt elfogadóként és így az ő nevét is valószínűleg Szuhane hamisította a váltóra. Ez a felfedezés annál kellemetlenebbül hatott Eberleire, mert az unokaöccsében mindig megbizott és februárban átadott neki 130 koronát, hogy azt a városi adóhivatalba fizesse be. Szuhane abban az időben a városi adóhivatalban dolgozott, mint napidíjas és a kalaposmester, hogy ne kelljen az adóhivatalba befáradnia, megbizta az adóbefizetéssel. Természetesen mikor a váltóhamisításra rájöttek, Eberleinnek rögtön az ötlött az eszébe, hogy vajjon Szuhane a rábizott 130 koronát tényleg befizette-e az adóhivatalnál. Bement az adóhivatalba, ahol hamarosan konstatálták is a sikkasztást.

Vannay Gyula tanácsnok, az adóhivatal főnöke azonban nem elégedett meg ennek a konstatálásával, hanem sürgős vizsgálatot indított aziránt, hogy Szuhane más pénzeket nem sikkasztott-e el. A vizsgálat a 130 korona el-sikkasztásán kívül más visszaélésnek nem jött a nyomára, ami azonban nem árja ki azt, hogy Szuhane másoktól is felvett pénzeket befizetés céljából és azokat magának megtartotta. Ezt a rovincsolással nem lehet kideríteni.

Miután a sikkasztást kétségtelenül megállapította Vannay Gyula adóügyi tanácsnok és miután hosszabb ideig tanácskozott Reicher Károly főügyésszel és Kilényi János főszámvevővel, a rendőrségen megtette a följelentést Szuhane Lajos ellen sikkasztás címén.

Szuhane Lajos jelenleg nincs Aradon, állítólag a fővárosba utazott tegnap. A fiatal ember még augusztus elején megvált a városnál viselt díjnoki állásától. Vannay Gyula tanácsnok helyettesével Angel István főjegyzővel összekülönbözött, mert nem kapta meg a kért szabadságot. E miatt azután állásából elbocsátották. Szuhane Lajost egyébiránt főnökei szorgalmas és megbízható hivatalnoknak ismerték, bár az utóbbi időben többeknek feltűnt, hogy a fiatalember jövedelmét felülhaladó módon költekezett és kártyázott is. Ezért annál nagyobb konsternációt idézett elő az adóhivatalban a sikkasztás napfényre jövetele.

Pusztít a kolera.

— Orvosok őrzik a Dunát. — Uj halottak, uj betegek. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 5.

Egyre terjed a fekete veszedelem, a kolera nem tudták hatósági rendeletekkel elhesegetni a főváros tájékáról. Huszonnégy órán belül második halottja van a kolerának: Margucsek Istvánné, egy soroksári asszony, akinek holttestét ma boncolta fel Pártik tanár a Gellért-kórházban. A kolera 25. uszály mellé került tegnap este a Dunagőzhajós-társaság egy uszálya, árbocára fölhúzták a riasztó sárga lobogót a vesztegzár következtében. Ennek a hajónak is a kormányosa kapta meg a kolera. A fertőtlenítő-intézet embereinek ma reggel is dolguk akadt: a járványkórházba vitték Reisinger Mihály nyomdászt, aki kolera-gyanusan megbetegedett. Ma délelőtt már mindenütt kiragasztották az utcákon a polgármester felhívását, amelyben figyelmezteti a főváros népet a veszedelemre és a tisztaság szabályainak fokozott megtartására. Ez egyedül való pozitív intézkedés mellett figyelmen kívül hagyta a hatóság Magyarévi Mladen tiszti főorvos tanácsát, hogy a Dunán az uszodákat haladéktalanul le kell bontani. Így kerekedett az a furcsa helyzet, hogy a Dunán, a szabadban való fürdés tilos, ellenben uszodái belépőjeggyel mindenki megkaphatja a kolera. Ujpest kolera-mentes. Hivatalosan konstatáltak. A Leiner gyárban azonban még elkülönítve ott vannak a munkások, akik közt először támadt kolera... Ezt a jól fertőtlenített, de mégis gyanus helyet most négy méter mély csatorna révén akarják összekötni a Dunával. Most assák a csatornát, félig készen van a munka, hogy a gyári szennyvíz még könnyebben utat találjon a Dunába.

(A planétás asszony.)

Az éjjel meghalt a Szent Gellért kórházban Margucsek Istvánné, akit az este helyezték el a 13. számú pavillonban. Margucseknek tegnap délután jött Soroksárról Budapestre. Az István-kórházba ment, ahol föl akarta magát vétetni a betegek közé. A fölvételi irodában hirtelen rosszul lett és a kolera jelei mutatkoztak rajta. Sürgősen hívták a fertőtlenítő-intézet embereit, akik az irodát fertőtlenítették, a szerencsétlen asszonyt a járványkórházba szállították, ahol éjjel borzalmas-kinok között meghalt.

Margucsek Istvánné vásárokat járó asszony volt. Folkorets a szerencsétlen asszony akadt elég ember, aki a jövendőjére volt kíváncsi. Margucseknek szolgált két krajcárért sok szép jó igérettel, melyet egy tépett tolu papagály nyújtott át a kíváncsi embereknek. Megmondta Margucseknek, ki milyen planéta alatt született és eszerint milyen lesz a szerencséje. A hatóságnak most nagy gondot okoz ez a planéta-mondás, mert Margucseknek a falvakon sok emberrel érintkezett, bőven terjeszthette az infekciót. A polgármesteri hivatal sürgősen árt a ráckevei főszolgabíróhoz, hogy haladéktalanul kutassák föl azokat, akik planétát huzattak Margucseknek madarával. Tegnap vitték a Gellért-kórházba Riegler Ania hajókormányost, ki Duna-vízre ivott és megkapta a kolera. Riegler a Dunagőzhajózási Társaság 65.241. számú uszályának volt kormányosa. A vontatóhajó tegnap a Batthyány-terén kötött ki. Innen elszállították a kolera 25. számú uszály mellé, vesztegzár alá helyezték és fölhúzták rá a kolera jelző sárga zászlót. Az uszály legénységét fertőtlenítették és öt napi orvosi megfigyelés alá helyezték a fertőtlenítővel kapcsolatos házban.

(Uj áldozatok.)

Tele van már a Gellért kórház 13. számú pavillonja, amelybe ma délelőtt is szállítottak új kolera-betegeket. Két kolera-gyanus beteg, Reisinger Mihály nyomdász és Koreni Julia eseléd kerültek ma a kolera-pavillonba. Reisinger ötvenkétéves betűszedő, a Szabolcs-utcai lakásáról ma délelőtt a Gyömrői-ut 14. számú házba ment rokonokat látogatni. Rokonainál hirtelen rosszul lett. A mentőket hívták hozzá, de Preisfeld dr. orvos kolera-gyanusnak találta. A fertőtlenítő emberei a Gellért-kórházba vitték. Koreni Julia eseléd a múlt hét csütörtökén jött föl a vidékről Budapestre. Egy pékmesterhez szegődött eselédnek és ma hirtelen rosszul lett. Maga jelentkezett a Gellért kórházban, ahol kolera-gyanusnak találták és ott tartották. A polgármesteri hivatal az egyre szaporodó kolera esetekre való tekintettel ma tizenöt rendeletet, utasítást adott ki különböző hatóságoknak. E rendeletek nagyoobrszt a tisztaság betartására vonatkoznak. Így utasították a mérnöki hivatalt, hogy a házak lebontását, uttestek fölszaggatását ne engedjék meg. Azonkívül szigorú ellenőrzés alá veszik a nyílt piacokat.

Éjjel jelenti tudósítónk: Ma este újabb kolera-gyanus megbetegedés történt. A tisztviselőtelepi Delej utca 25. számú házban este nyolc óra tájban izgatott lőtás futás támadt: Takács Imre házmeister súlyos görcsök között, hányással és más kolera-gyanus tünetekkel összeesett. A mentők a járványkórházba szállították, ahol apolják. Valadékat holnap vizsgálja meg a bakteriologiai intézet. A Delej-utca 25. számú házat természetesen fertőtlenítették, megfigyelés alá vettek mindenkit, aki Takácsossal érintkezett.

A kolera-veszedelem határozottan komolyodik a fővárosban. A kolera halottak száma is megsaporodott, estére meghalt a Gellért-kórházban Gondos István kormányos, akit hét nap előtt a Deimezei hajóstársaság 20-os uszályáról hozták be. Gondos valószínűleg kolera-ban halt meg, de ezt egész biztosan csak a holnapi bakteriologiai vizsgálat állapíthatja meg.

(Orvosok őrzik a Dunát.)

Vass Bernát dr. egyetemi tanár ma délelőtt jelentette a polgármesternek: Riezner zenésztől a boncolás megállapította, hogy kolera-ban halt meg. A bakteriologiai vizsgálat állapította meg azt is, hogy Parkanszky István és Voros István, akiket tegnap szállítottak a járványkórházba, ázsiai kolera-t kaptak. Bárczy István polgármester ma délelőtt jelentést tett az új kolera megbetegedésekről Frank Ödön dr.-nak, a belügyminisztérium közegészségügyi osztálya vezetőjének. Együttesen elhatározták, hogy a kétségtelen veszedelemre való tekintettel holnap vegervényesen elzárják a Dunát. Az elzárás Ujpesti és az összekötő vasúti hidnál történik, ahol orvosok fognak megvizsgálni minden járóművet.

A főváros közisztasági hivatalának vezetője, Balló Alfréd a maga hatáskörében is szigorú intézkedéseket tett a lakások és az utcák tisztántartása érdekében.

(Csehországban.)

Prága, szeptember 5. Egy kavóházi pénztárosnő, aki hétfőn szabadságáról ide visszatart térni, utközben kolera-gyanus körülmények közt megbetegedett. A beneschau kórházba vitték, hol megállapították, hogy a leány ázsiai kolera-ban betegedett meg.

Akadályok

Csermák temesvári repülése körül.

— Két aradi konzorcium. — Szigorú városi tanács. —

Távirati tudósítás.

Temesvár, szeptember 5.

Érdekes komplikációk támadtak néhány aradi vállalkozónak ama terve körül, hogy Csermák János cseh aviatikusral Temesvárott repülést rendezzenek. Ott kezdődik a dolog, hogy Csermák kétfelé is leszerződött a temesvári repülésre vonatkozólag és mindkét konzorcium beadványt intézett Temesvár város tanácsához, engedélyt kérve a repülésre. Közben egy harmadik kérvényt is adtak be a tanácshoz, az *Uhrmann és Moravetz* könyvkereskedő cégek és ezek is hasonló engedélyt kérnek, de az aviatikust, akit szerepeltetni akarnak, nem nevezték meg. Ellenben deponáltak biztosítékul 3700 koronát. Az egyik aradi konzorcium tegnap megsürgette az engedélyt, mire a tanács rendkívüli tanácsülésten letárgyalta az ügyet.

A tanács határozata úgy szól, hogy az engedélyt megadja, még pedig szoknak, akik azt először kérvényezték, de különböző kikötéseket tesz. Elsősorban kiköti, hogy a jelenlevő közönség minden egyes tagja *baleset ellen százötvenezer koronára biztosítsassék*. Továbbá kiköti, hogy *ötezer korona letétbe helyeztessék* arra az esetre, ha a bevétel nem futná a költségeket, mert Temesvár városa nem akarja, hogy a temesvári repülés nyomán botránjos pörök keletkezzenek, de kiköti még azt is, hogy *hétyszázötven korona az engedélyezési díjak fejében a szegényespra, még pedig előzetesen lefizetessék*. Kötelezi végül a vállalkozókat arra is, hogy a rendőri kirendeltségért járó összegeket is előre fizessék meg és gondoskodjanak a rend fentartására kellő személyzetről, mert annyi rendőrt, ahány a katonai gyakorlóterén a kordon alkotására és a nézők visszatartására szükséges volna, a rendőrség nem nélkülözhet. Viszont a katonaság e célra nem ad embereket.

Igy áll a temesvári repülés ügye. A Csermák repüléséről szóló falragaszok már ki vannak függesztve, de azért még épenséggel nem bizonyos, hogy megtartják-e a repülést, mert délig a tanács kikötései teljesítve nem voltak, illetve a kikötött pénzösszeget a vállalkozók még nem fizették le és így az engedélyt sem adták még ki. A temesvári repülés ügyét még az is komplikálja, hogy az a másik vállalkozó csoport, amelylyel Csermák szintén szerződött, azzal fenyegetőzik, hogyha Csermák a szerződést velük be nem tartja, *bepertli és a gépet lefoglaltatja*.

VÁROS ÉS MEGYE.

Városi közgyűlés sorrendje az Arad város törvényhatósági bizottsága által szeptember 13-án délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak: 1. Polgármester havi jelentése. 2. Főispán átirata Prohászka László dr. kerületi orvosnak tb. főorvossá kinevezése tárgyában. 3. Ehrbar János kérvénye annak kilátásba helyezésére iránt, hogy a mennyiben a magyar honpolgári jogot megszerzi, a városi községi kötelekbe felvétetni fog. 4. A városi tanács betérjeszti a görög katolikus egyházközségnek átengedett telek ügyét a névszerinti szavazás megejtése céljából. 5. U. az betérjeszti a Gyelán Illésnek eladott telek ügyét a névszerinti szavazás megejtése céljából. 6. U. az betérjeszti a Brandeisz Henriknek eladott telek ügyét névszerinti szavazás megejtése céljából. 7. U. az betérjeszti a lovarda-épület megvételének ügyét a névszerinti szavazás megejtése céljából. 8. U. az előterjeszti a Gutzjahr Mihály telektulajdonosára iránti ügyét a névszerinti szavazás megejtése

céljából. 9. Tiszti ügyész bemutatja a Gyapjas Lajosnál a községi iskoláknál szükséges javítási munkák tárgyában megkötött szerződést. 10. U. az állami iskoláknál szükséges munkák tárgyában megkötött szerződést. 11. Gömörvármegye alispánjának segélynyújtás tárgyában kelt kérése. 12. Szeged sz. kir. város tanácsának átirata a Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézete segélyezésére tárgyában. 13. A Társadalmi Múzeum megkeresése az alkoholizmus elleni védekezés tárgyában.

Madarász apó biztatásai!

(Ujabb határozatok az obstrukció ellen. — Az osztrák miniszterelnök Budapesten.)

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, szeptember 5.

A képviselőházból már hosszabb idő óta hiányzik egy érdekes és a Ház képébe évtizedek óta baletartozó fej: Madarász József. A magyaros, csikorgós eszima, a hosszú, sujtásos fekete attila olyan speciális, szembetűnő és kedves alakká tette az öreg urat, hogy már hiányzott az ülésekről. Az utolsó időben csak ritkán jár be az öreg ur a Házba.

A Ház Madarász apója, aki legrégebb idő óta tagja a magyar parlamentnek, ma megint megjelent a Ház folyosóján. Az ellenzék üdvözölte az ősz kurucot, s Madarász apó fiatalos lelkesedéssel biztatta őket kitartásra:

— Élénk érdeklődéssel kísérem a harcotokat, — mondta — csak előre, kitartani tovább is. Ha nem is vagyok itt, veletek vagyok mindig!

Kerületi ügyben jött föl hazulról a Ház patriárkája: kétszáztagu küldöttséget vezetett Kálmán Gusztáv kereskedelmi államtitkár elé. A küldöttséghez csatlakoztak: *Manndorff Géza* báró, *Kun Béla*, *Justh János*, *Lovász Márton* képviselők is. Az államtitkár előtt *Tóth József* polgárdii református lelkész elmondotta, hogy a községnek egy régi útját sérelmesen elzárták, s most négy és fél kilométeres úton kell megkerülni *Batthyány Lajos* gróf kastélyát. Kéri, védje meg a jogos közérdeket a magánérdek túltengésétől. Kálmán Gusztáv megígérte a sérelem orvoslását.

Madarász apó beszélgetés közben elmondta, hogy *hetvenkilenc éve képviselő*.

— Két év múlva lennék száz esztendő, — beszélte — azt még szeretném megélni.

Egy ósz, nagyszakállu magyar, aki a küldöttségben volt, megszólította:

— Emlékszik még rám, nagyságos ur? Császár vagyok Polgárdiról.

— Akkor nem emlékszem, — felelt mosolygva Madarász. Nekünk nincs császárunk. Ha van is, hát király.

Igy tréfálkozott az őszhaju, tűzesszívű Madarász apó, aki azután bucsút vett a „harcos” ellenzékétől. Régi ellenzéki honatya Madarász apó, akinek nem fér az eszébe az, hogy a szüntelen technikázás ellenzéki köteleltségteljesítés volna.

Hol a Kossuth-párt?

A Ház képe a mai ülés elején ez volt: Jelen van

22 függetlenségi Justh-párti

2 parasztpárti

1 pártonkívüli

és — eddig rendben volna, de itt van egy feltűnést keltő számadat —

3 Kossuth-párti.

Hol van a Kossuth-párt? — kérdezték azok, akik sietve kihasználták ennek a pártnak távolmaradását. *Barabás Béla* ma bennjárt a Házban és ő a pártja távollétét azzal magyarázta, hogy a hét végén két nap szünet

lesz és ezért máris sokan hazulaztak, de a harcban astán részt vesznek és szorgalmasan be fognak járni az ülésekre. A kerületekben pedig gyűléseket tartanak. Egyébként *Bottlik István* holnapután, a osztrák ülésen felszólal a véderőjavaslatok ellen.

Az osztrák miniszterelnök Budapesten.

Gautsch Pál báró osztrák miniszterelnök, aki tegnap este érkezett Budapestre, ma délelőtt, kevéssel kilenc óra után, a miniszterelnöki palotában fölkereste *Héderváry* gróf miniszterelnököt, akivel közel két óra hosszat tanácskozott. Az osztrák miniszterelnök azután a kormány több tagjánál tett látogatást és pedig először *Hazai Samu* honvédelmi miniszternél, azután *Szekely Ferenc* igazságügyminiszternél, míg a fővárosból távollevő minisztereknél névjegyét tette le. *Gautsch* báró tízenkettő órakor tért vissza az Angol királynő szállóban levő lakására, ahol kevéssel utóbb fölkereste őt *Héderváry Károly* gróf, hogy osztrák kollégájának látogatását viszonozza. Az osztrák miniszterelnök délután két órakor ismét visszautazott Bécsbe.

A *Bud. Tud.* jelenti: *Gautsch* báró osztrák miniszterelnök, aki tegnap este érkezett Budapestre, ma délelőtt meglátogatta *Khuen-Héderváry* miniszterelnököt. *Gautsch* báró látogatása első sorban udvariassági jelleggel bírt, mert az osztrák kabinet új fejének még nem volt alkalma magyar kollégájánál tiszteletét tenni. Emellett a két miniszterelnök két óránál tovább tartó beható eszmecsere folytatótt a két országot közösen érdeklő ügyekről, amelyeket a legbarátságosabban megvitattak. Szó volt első sorban az argentinai huskérdésről, illetőleg ennek a kérdésnek megszakadt tárgyalásairól. A miniszterelnökök megállapodtak abban, hogy a tárgyalásokat a két kormány megbízottai szeptember második felében új alapon újra megkezdik. A későbbi terminust azért állapították meg, mert a szakminiszterek most távol vannak a fővárosból. Ugyanez a körülmény okozta azt is, hogy a részletkérdésekkel *Gautsch* és *Khuen-Héderváry* ezuttal nem foglalkoztak.

Az obstrukció ellen.

Aranyosmarótról jelentik: Bars megye törvényhatósága *Kürthy* főispán elnöklésével ma tartott közgyűlésén kilencvenhat szavazattal tizenöt ellenében csatlakozott a verseci és selmecbányai törvényhatóságnak az obstrukciót elítélő átiratához és elhatározta, hogy hasonló szellemben fölír a képviselőházhoz.

Mármaroszigetről táviratozzák: *Mármaros* megye törvényhatósági bizottsága ma rendkívüli közgyűlésen tárgyalta Versec város obstrukció ellenes átiratát. A közgyűlés 84 szóval hat ellen elfogadta a verseci átirat támogatását és elítélte az obstrukciót.

MULATSÁGOK.

(*) A *Lippai Dalkör* hangversenye. A *Lippai Dalkör* tegnapelőtt este a *József főherceg-szálloda* nagytermében sikerült hangversenyt rendezett. Ez alkalommal bemutatták a szegedi országos dalárversenye nyert díszserleget, valamint a *Felx Endre* elnök-karmesternek odaítélt karmesteri első díjat. A hangversenyen a *Dalkör* legjobb számaint, köztük a versenyen kitüntetett énekdarabját adta elő. A megjelent közönség lelkesen ünnepelte a rövid idő alatt oly kiváló haladást tett *Dalkör* előadását.

A szökevény trónörökösné emlékiratai

— Vilmos császár fürdőszobájában. —

Távirati tudósítás.

Páris, szeptember 5.

A lejtőre jutott volt szász trónörökösné, Lujza hercegnéasszony, aki jelenleg *Toselli* zeneszerző felesége, tudvalevőleg a *Matin* című francia lapban napról-napra közlésezi emlékiratait. A legutóbbi folytatás első részén méla szomorúság ömlik el. Azt írja előbb, hogy néhány esztendeig végtelen boldog volt férje oldalán, mert a szász trónörökös megtestesülése volt a gyöngéd kedvességnek, aki az asszonyokat mint földöntuli lényeket tekintette s akinek fenkölt lelke nem tudta még azt se el-tűrni, ha az előtte teljesen idegen teremtesek-ről gáncsolólag szóltak.

— Azonban még féltizede se mult el az esküvőjüknek, amikor az udvari ármány működni kezdett ellenem — írja panaszosan — és lehetetlenné akartak tenni a férjem előtt, mert látták, milyen népszerű vagyok az országban és mennyire nem hódolok az udvari pózoknak. Könnyelmű nőnek tartottak és ha emberi vidámságot fedeztek föl a viselkedésemben, már beárultak a királynak és férjemnek. Ettől fogva türhetetlen volt az életem az udvarnál. Egész légiója támadt az intrikusoknak, akik a gyóntató-papomat is megkörnyékezték és annak segítségével akarták megtudni: hű vagyok-e a férjemhez? A papot megszedítették és elárulta legszentebb titkaimat, elárulta, hogy szabadabb élet után vágyom és gyűlölöm az udvarok szemforgató husszobrait, akiknek jégkeble mögött a gyűlölet tüze ég.

Azután merész lendülettel vidámabb intimitásokba kap. Az urából később teljesen kiábrándult, mert nem olyan volt utóbb, amilyennek házasságuk első éveiben mutatkozott.

Kicsinylőleg nyilatkozik apósáról, *György* királyról is, aki szerinte elnyűtt ruhákat hordott, sőt cipői gyakran lyukasok voltak. *Miksa* szász herceg szintén elhanyagolja *Toselliné* szerint külsejét.

Elbeszéli a volt trónörökösné első találkozását *Vilmos* császárral. A rokon csókot a találkozásnál — írja — visszaadta neki, habár figyelmeztették, hogy ez az elikettbe ütökzik. A császár megmutatta neki lakosztályát, sőt még fürdőszobáját is!

— Igazán nagyon kedves. Mind a ketten nagy benyomást gyakoroltak rám! — mondotta a trónörökösné a császárra és a fürdőszobára célozva.

A császár jót mulatott ezen a megjegyzésen.

SPORT.

+ Országos Athletikai Viadal Aradon. Ugy külső, mint belső értékében elsőrendű sportlátványossággal szolgál Kisasszony napján az Aradi Athletikai Klub. E napon tartja meg ugyanis szokásos őszi Országos Athletikai Viadalát, melyet mindenkor kiváló előszeretettel kerestek fel az ország legjelesebb atletái. Az AAK. pénteki versenyének nevezői között ott látjuk Kassát, Pozsonyt, Eperjest, Nyiregyházát, Nagykikindát, Budapestet oly kiváló nevekkel, aminek fővárosi versenyeken is ritkán kerülnek együvé, mintha csak tüntetőleg tenének tanúságot amellett, hogy az AAK. versenye valóban országos érdekű és jelentőségű. Nagyban emelik a versenyek értékét azok a művészi kivitei díjak és érmeik, a melyeket a győztesek jutalmazására felajánlottak városunk jeles sportbarátai és a rendező egyesület. A díjak a közeli napokban közszemlére fognak

kitétetni. A tegnap este megkezdett nevezési zárlaton örömmel állapította meg a bizottság, hogy a viadalon részt vesz a Magyar Athletikai Klub Budapestről Mudin Imre, Rácz László, Déván István, Szemere János, Antal János, Horner Andor és Szathmáry Kálmán. A Kassai Athletikai Klub Szobota Ferencel, a Pozsonyi Torna Egylet Faczinek Ferencel, az Eperjesi Torna és Vivó Egylet Grün Vilmossal, a Nyiregyházai Torna és Vivó Egylet Macza Istvánnal, a Magyar Testgyakorlók Köre Budapestről Szalai Pállal, a Szegedi Athletikai Klub Rex Ernővel, a Temesvári Athletikai Klub Ujlaki Rezső, Erdős Árpád, Bela Gyula, Mossony József, Rusz József, Kleiser Sándorral, a Nagykikindai Athletikai Klub, az Aradi Testgyakorlók Köre és a rendező egyesület több jeles tagjával.

Egy aradi öreg ur házassága.

— Hetvennégy éves vőlegény, negyven éves menyasszony. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 5.

Amikor egyre jobban fogynak ama férfiak, akik az élet terheit súlyosbitandó a házasság láncát fűzik karjukra, akkor kétszeresen föltűnő az, ha egy hetvennégy esztendőes aggasztván az anyakönyvvezető elé vezeti a nálánál jóval ifjabb menyasszonyát és a boldogságtól könyös szemekkel tesz nehezen széttéphető fogadalmat.

Ilyen ritka házassági aktus folyt le tegnap az aradi anyakönyvi hivatalban. Az Aradon jól ismert durgazdag Dezső-utcai háztulajdonos és tőkepénzes *Feketemezei Mallász Antal* dispenciával házasságot kötött *Bakay Irma* özvegy urnóval, aki a Deák Ferenc utca 39. szám alatt lakik és májusban töltötte be a negyvenedik esztendőt örömteljes egészségben. Az anyakönyvben a következő hiteles adatok találhatóak a regényes házasság boldog szereplőiről:

A vőlegény: Özvegy *Feketemezei Mallász Antal*, háztulajdonos, unitárius vallásu, született 1837. május 9. Lakik Aradon Dezső-utca 16. számú házában.

A menyasszony: Özvegy *Bakay Irma*, római katolikus, született 1871. május 13-án. Lakik Deák Ferenc-utca 39.

Tanuk: *Zikó János*, Tököli-tér 5. és *Pál Miklós*, *Mikes Kelemen*-utca 38.

Az új házaspárt *Szondy* államianyakönyvvezető eskette össze, azután hazavonultak a menyasszony lakására, ahol az öreg ur mindaddig tartózkodik, amíg Dezső-utcai házáat át nem alakítják. Akkor a kis villaszerű épületbe költöznek és a fehérhaju *Mallász Antal* ismét átéli az ifjuság visszatérő szép emlékeit.

Az öreg urnak négy leánya és két fia van.

A leányai már férjhez mentek. Az egyik Aradon lakik, egy vasuti főtisztviselő felesége. Ugy hallottuk, hogy a gyerekek némelyike lépéseket tett az aggasztánnak gondnokság alá helyezése iránt, mert lehetetlennek tartották, hogy egy durgazdag 74 esztendőes férfi nálánál jóval fiatalabb vagyontalan hölgyet tegyen hitvesévé a saját elhatározásából.

Ennek a hírnek hallatára az *Aradi Közlöny* munkatársa ma délután a Deák Ferenc-utca 39 számú házában felkereste az új házaspárt. A fehérhaju, magyarosan felpödört bajuszu aggasztván szívesen beszélt a házasságáról miközben kedveskedő pillantásokat vetett molett, barna hitvesére.

— Hát hogyan szánta magát ösz fejfel erre a lépésre? — kérdezte az ujságíró.

Vidáman, mosolyogva felelt:

— Nézzem kérem a feleségemre és meg-

találja a magyarázatát ennek az elhatározásnak.

Az új asszony boldog zavarral babrált kék slafrokján.

— Különben is — magyarázta tovább a férj — egy kis regénye van ennek. Egyszer estefeled hazaballagtam és egy ablakon kinéztem egy kövéres barna nő. Megálltam, mert elállt a szívverésem. Nini, hiszen ez az én boldogult hitvesem, akit huszonöt esztendővel ezelőtt eltemettem. Aztán jobban megnéztem és tovább mentem. Persze nem az elhunyt feleségem volt, hanem csak hű hasonmása. Azután egy ideig nem láttam a titokzatos nőt, majd újra előm bukkant. Valahogyan módját ejtettem, hogy megszólíthassam, de ő diszkrétan eltávolított magától. Hosszu idő telt el, tán másfél esztendő, amikor egy este a Szabadság-téren a véletlen összehozott a hölgygyel. Akkor megismerkedtem vele és amint tetszik látni, ma a feleségem.

— Hallott e arról *Mallász ur*, hogy a gyermekei közül néhányan lépéseket akarnak tenni a házasság érvénytelenítése iránt. Azt beszélik, hogy ön végrendeletet készített és hatszázezer korona értékű vagyonát nem a rokonainak, hanem a feleségének hagyja.

Mallászné itt izgatottan szólt közbe:

— Na, ugy-e előre megmondtam.

De az aggasztánnak nem hozta zavarba a váratlan hír. Jóízűen kacagott.

— Gondnokság alá helyezés? Az csak beszéd. Igaz, hogy már hetvennégy esztendőes vagyok, de az elmém friss és én kitűnően érzem magam. És különben sincs hatszázezer korona vagyonom. Azt nem mondom meg, hogy mennyi van. Egy filozófiai tétel azt mondja, hogy az a leggazdagabb, aki legjobban meg van elégedve. A leányaim eleinte elleneztek a házasságot, de már megnyugodtak. A fiaim, egy százados és egy gyógyszerész készséggel hozzájárultak a házasságomhoz. Különben is a gyermekeimet én kielégítettem és a vagyonom nagyrészt rájuk hagytam. Amióta élek, szorgalmasan dolgozom, vagyont gyűjtöttem. Nagytapolcsányban patikám volt, amelyet eladtam. Azután több házat vettem, majd eladtam mindet és Aradra költöztem. Itt lakom évek óta Dezső-utcai házában. Életemben eddig hét végrendeletet készítettem és mindegyiket a viszonyokhoz mérten átjavítottam. A legutolsót 1906-ban csináltam. Nem hiszem, hogy a gyermekeim ellenszem fordulnának, én szeretem őket és mindig békében élünk.

TANÜGY.

(-) Az „Aradi Zenekonzervatórium” új hegedűművész tanárja, *Karhanek Ferenc* tegnap megérkezett a mindjárt megkezdte működését a konzervatóriumban. A hangverseny évad beálltával magas színvonalon álló tudását az aradi műértő nagyközönség előtt nyilvánosan is fogja bemutatni. Hegedűnövendékek, úgy kezdők, mint haladók, egészen a legmagasabb kiképzésig még mindig felvételnek. 4287

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	— — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetésosztály	— 151
Nyomda	— — — — 151

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A téli színházi szezon.

(Szeptember 23-án kezdik az előadásokat.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 5.

A napokban becsátotta nyilvánosságra az aradi színház igazgató színházi jelentését, amelyben bő tájékoztatást nyújtott az eljövendő évad művészi eseményeire. Az előleges színházi jelentés bérleti felhívást is tartalmazott és nagyszámban jelentkeztek a színházi pénztárnál azok, akik bérletüket előjegyezték. Az érdeklődés oly nagyfokú, hogy már eddig is lefoglalták majdnem az összes földszinti és első emeleti páholyokat. A földszinti bérlok száma is nagyobb lesz az idén, mert nagyon megnövekedett azok száma, akik bizonyos hely kedvéért lefoglalták az ülőhelyeket az összes bérleti napokra. A bérlet az idén sokkal kedvezőbb lesz, bár még sok jobbnál-jobb hely nincsen lefoglalva és bérlore vár.

A téli szezon szeptember 23-án kezdődik, még pedig bemutató előadással. A szintársulat előadja *Az ártatlan Zsuzsi* című operettet, amelyet a fővárosi Városligeti Színházban mutattak be nagy sikerrel. Ez a kedves zenéjű és érdekes eseményű operett, amely Kürty Klárával a címszerepben száznál több előadást ért el a fővárosban, Aradon is valószínűleg nagy sikert fog aratni. Szendrei Mihály színház igazgató jelenleg a fővárosban tartózkodik, hogy az operetthez szükséges kosztümöket és díszleteket beszerezze. Hódmezővásárhelyen hetek óta folynak a próbák ebből az operetből és a színészek nagy ambícióval készülnek erre az újdonságra, amely méltó bevezetője lesz a téli színházi szezonnak.

A színház igazgató fővárosi tartózkodását ezenkívül arra használta fel, hogy a különböző színházaknál nagy sikerrel bemutatott újdonságokat megszerezze. Az idei téli szezonban színre fognak kerülni a Nemzeti színház, Vig-színház, Király és Magyar színházak, a Vig-opera nagy sikert aratott újdonságai, de az igazgató nem fog elfeledkezni a régi, klasszikus alkotásokról sem és több reprizen felújítja a legkiválóbb klasszikusok műveit. Erről különben a színházi jelentés már részletesen megemlékezett.

A régi bérlok jogait a színház csak szeptember 10-én déli 12 óráig respektálja. Aki addig nem jelenti be igényeit, annak helyét a színházi pénztár másnak adja ki. Bérlet minden nap lehet délelőtt 10 órától a téli színház pénztárában.

A bérletárak a következők: Alsó vagy első emeleti páholy 641 korona, elsőrendű támlásszék 163 korona, másodrendű támlásszék 132 korona, harmadrendű támlásszék 111 korona. A bérlet három részletben fizetendő. Az első részlet a jegy átvételekor esedékes, a második december elején, a harmadik február elején.

* Indián-dráma az Apollóban. (Új műsor.) Kétségtelen s tanu rá az aradi közönség, hogy az Apolló-színház a legszebb s a legérdekesebb mozgóképeket mutatja be. Az Apolló minden egyes műsora szenzációszámba megy s nincsen előadás, melylyel ne volna a legteljesebb mértékben megelégedve a színház publikuma, különösen az egzotikus képeket monopolizálja az Apolló, amelynek az igazgatósága a szerdai új műsorra kitzúta azt a világhírű indián drámát, amelyről a külföldi lapok mint kultúreseményről számoltak be. A varázsfuvola a címe a nagyszabású drámai képek, amelyben az in-

diánok eredeti nemzeti táncával s népszokásaival ismerkedik meg a néző. A pompás film 500 méter hosszú. Az indián drámán kívül még nyolc érdekes új mozgóképet mutat be az Apolló színház szerdai új műsorán, a melyet elfogultság nélkül ajánlhatunk a közönségnek. 177

* Gyorsaság nem boszorkányság, ezt a közmondást örökíti meg kacagató jelenetekben az *Uránia* gazdag műsorának egyik humoros képe. A *villamos cipők* szinte elképzelhetetlen gyorsaságra serkentik az embereket — így mutatja a fantasztikus kép. Az utcán mindenki szédületes gyorsasággal száguld és villámgyors másban is az élet. Szemünk láttára valósággal a földből nő ki az emeletes ház, a mesteremberek keze alatt ég a munka, téglá, cserép, tapéta úgy röpül föl a helyére, mintha szárnya volna. Pillanatokba telik és pompásan bebutorozva áll a csodás gyorsasággal épült ház. Minden este hangos kacagás és taps fogadja ezt az ötletes képet, amelynek igazi vetélytársa a megnevetetésben a *Móric fogsága* című, a mely azt mutatja be, hogy a toprongyos esavargó se lopással, se csalással nem tud a rendőrség kényelmes börtönébe kerülni, csak amikor a becsületes uton szerzett ezer frankos bankjegyet akarja fölváltani. 175

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Rubos Árpád válópöre Aradon. Rubos Árpádnak valamikor jóhangzásu neve volt a magyar színészet világában. A szimpatikus művész Eger városából, a Hrubos családból származott. Érettségit tett s beiratkozott jogásznak az érseki liceumba. A jogi pályától azonban hamarosan bucsut vett s színész lett. Ekkor változtatta meg családi nevét is, a kezdő „H” betűt elhagyva, a színpadon Rubos Árpád név alatt szerepelt. Bejárta az összes vidéki színházakat s csakhamar úgy emlegették, mint a vidék egyik legjobb tenoristáját. Evekkel ezelőtt felekerült a fővárosba, ahol a Magyar Színháznak volt rendezője. Ekkor már erősen küzdött anyagi zavarokkal. Nagy adósságai a szerencsétlen embert a bűn útjára kergették. Ismerősei nevére váltókat hamisított, a miért azután letartóztatták. A budapesti büntetőtörvényszék több hónapi börtönre ítélte. Rubos kitöltötte büntetését, kiszabadult a börtönből s úgy eltűnt, hogy senki sem tud róla. A jobb sorsra érdemes művésznak neve most ismét szerepel a bíróság előtt. Felesége, aki aradi nő és jelenleg az aradi szintársulat tagja, az aradi törvényszéknél házasság felbontása iránt pört indított ellene. A bíróság a pör tárgyalását november 25-ére tűzte ki s az ismeretlen helyen tartózkodó művész részébe ügygondnokul Székely Ferenc dr. aradi ügyvédet rendelte ki.

§ A budapesti törvényszék új elnöke. Juhász Andor dr. kassai ítélőtáblai bírót a király a budapesti törvényszék elnökévé nevezte ki. Az új elnök tegnap tette le a hivatali esküt a törvényszék teljes ülésén Erdős József dr. táblabíró kezébe. Az új elnök ma reggel foglalta el hivatalát. Ugyancsak ma bucsuzott el a törvényszék bírától és jegyzői karától Horvát Ferenc dr. a volt elnök, a kit a király a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék elnökévé nevezett ki. Horváth Ferenc dr., a kereskedelmi és váltótörvényszék új elnöke holnap teszi le a hivatali esküt a váltótörvényszék tanácsülésében és nyomban átveszi új hivatalának vezetését.

Nagy kártyanyereség egy aradi kávéházban.

— Huszonkét koronából — tizenkétezer korona. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 5.

Az Urnak ezerkilencszáztizenegyedik esztendejében történt. Kártyás emberek sokáig emlegetni fogják a dátumot. Huszonkét kerek kis korona egyszerre nagyzási hóboriba esett és tizenkétezer koronára nőtt fel. Tizenkettőezer. Zwölftausend. Egy tuca ezres. Pénzcsoport. Vagy ha nem is csoport, de legalább is pénz, sok pénz, egy csoport pénz.

A huszonkettő korona délután öttől éjjel után háromig nőtt. Bankban nőtt. Jól méltóztatik sejteni, nem hatos kamatra nőtt. Ámbár hatra is nőtt, de leginkább kilencre. Slágerre. Ez ugy van kérem, felül van egy figura és alól kibajlik egy szár. A piquenek a szára. Aztán óvatosan buzza az ember a kártyát és ime alul nem öt van, nem is hét, hanem egyenesen, direkt kilenc. Amikor ez meg van, az ember eldobja magától a kártyát, mintha undorodnék tőle. De kárpóllásul a kártyáért az ember (elvégre a bankár is ember) pénzt húz magához. A poentörnek ilyenkor joga van káromkodni, de nem muszáj.

Ez a gyakorlat sűrű időközökben megismétlőd. Szakemberek véleménye szerint a sláger kidobása nagyon erősíti a karizmokat. Délután öttől reggel háromig nagy idő, ez alatt sokszor lehet ezt a gyakorlatot megismételni. A bankár — egy aradi nagy pénzintézet ismert tisztviselője — meg is ismételte s így nőtt a huszonkettő korona tizenkétezerre. Sok minden gyűlt össze a bankban, egy garahonci bolt, egy szépirodalmi lap legközelebbi száma, fürdőköltés, egy őszi toalett és egy papendeki ötkoronás. A legutóbbit a szegénytanulóknak ajándékozták.

Egy ur elvesztette a hidegvérét — a svallon. Ezen elkezdett busulni. Hisz tetszik tudni, a könyökével támasztotta a fejét. És addig busult, míg a tíz koronás a nyerő oldalra ért. Elvégre, ha rövid a szerencséd, told be egy könyökkel. Egy másik ur Gurahonról jött be bevásárolni hatazer koronával. Hát nem tudott bevásárolni. Soha egy poent se, mindig figurát vett a drága pénzéért. Pedig szegény ember volt, megelégedett volna kilenccel is, de mindig tizet kapott.

A bankár az félemlíthetetlen volt s addig nem is futott el, míg egy krajcár volt a társaságban. A „madarak” mind leégtek. Csüggedt ajakkal hallgattak, amint a költő mondja. Az egyik gyűjtést kezdett a bankár koszorujára. De nem volt pénz. Honnan vegyen az ember pénzt, mikor a banknak 10 órán keresztül „nyugodt hét” je van?

Mit mondjak? Nyolcat „brenneltek”: banksláger; „tizenhárom el”: banksláger, „egyét utána”: banksláger. Hiába volt minden. Da nutzt ká Wánen. Hiába nyitak ki a nyerő oldalon maguktól a behajtott ötven koronások, hiába „estek le” az asztal széléről a téték, a poentörök nem tudtak annyit bmondani, hogy a banknak eggyel több ne lett volna. A végén egy elkezeredett ember egy két koronás szerüt köpött a „lora”. Azt is elvesztette, de nem huzták be. Keressen valamit a pincér is.

Szomorú nap, szomorú története. Ilyent talán még az az előkelő aradi kávéház se látott, amelynek kártyaszobájában ez a csoda vasárnap megtörtént. S még az a vigasztalás sincs, hogy lesz még abból a 12,000 koronából megint huszonkettő. A bankár ugyanis megfogadta, hogy többet nem játszik. Igaza van. Vannak azonban, akik azt mondják, hogy bár már akkor sem játszott volna. S ezeknek is igazuk van. Igazuk van, de pénzük már nincs.

HIREK.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jólát: Átmenetileg változékony idő várható, lényegtelen hőváltozással és helyenkint esővel. Távirati prognózis: Változékony, enyhe, elvélve csapadékok. — A hőmérséklet déli 12 órakor 19·8 Celsius fok.

— A király Ischlból jelentik: A király, akit a tegnapi négy órai vadászat nem fárasztott el, ma reggel háromnegyed órai gyalogsztát tett.

— A német császár a szultánnal. Konstaninápolyból jelentik: A Szabah szerint a német császár, a császárné és a trónörökös a jövő tavasszal a szultánt Konstaninápolyban megfogja látogatni.

— A trónörökös a német flottagyakorlaton. Kielből jelentik: Vilmos császár jachtja, a Hohenzollern, pár perccel 9 óra előtt indult a flottaszemléhez. A jachton voltak még: Ferenc Ferdinánd királyi herceg, az oldenburgi nagyherceg Henrik porosz herceg, György bajor herceg és Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár. Az idő rendkívül kedvező. A Hohenzollern tíz óra tájban érkezett a Gabesflach közelében tartózkodó gyakorlatozó flottához. A hajók zászlódsztát öltöttek és üdvözlést adtak. Azután a flotta egysoros formációban elvonult a Hohenzollern előtt. Délelőtt 11 órakor Vilmos császár Ferenc Ferdinánd kir. herceggel és a többi fejedelmi személyiségekkel és a vendégekkel a *Deutschland* hadihajóra ment. Azután a flotta külön program szerint végzett mozdulatokat.

— Párbaj a „Paprika Jancsik” miatt. Budapestről írják: Több névszerinti szavazás után egyetlen Justh párti képviselő szólalt föl a képviselőház mai ülésén. Mivel pedig a beszéd még háromnegyed kettő előtt ért véget, a függetlenségek zárt ülést kértek. Kettőre járt az idő, amikor a zárt ülés berekesztésével Berzeviczy Albert elnök újra megnyitotta az ülést. A Justh-pártnak csupán két tagja: Mádi-Kovács János és Lovászy Márton volt ekkor az ülésteremben. Kovács mindazáltal a Ház határozatképességének a megállapítását kérte. Erre óriási zaj tört ki a munkapárton. Képviselőházi tudósításunkban bőségesen beszámolunk erről az incidensről. A nagy lármában Pál Alfréd munkapárti képviselő ezt kiáltotta a Justh-pártiaknak:

— Paprika Jancsik!

— Micsoda?! Mit kiabált? — kérdezte Kovács.

— Paprika Jancsik!

— Maga a Paprika Jancsik! — kiáltotta vissza Kovács János.

Pál Alfréd, Vojnich Sándor és Farkas Zoltán képviselők útján azonnal provokáltatta Kovács Jánost, aki Lovászy Márton és Justh János képviselőket nevezte meg segédeikül.

A megbízottak ma este ültek össze tanácskozássra.

A segédek a következő feltételek mellett kardpárbajban állapodtak meg: A párbaj ideje délután 6 óra. Nehéz lovassági kardok. Bandázsszal, harc képtelenségig. A felek pontosan megjelentek a vívóteremben. A párbajt Lovászy Márton vezette. Hétszer csaptak össze az ellenfelek, amíg az utolsó összecsapásnál Mádi-Kovács homlokán és száján súlyosabb vágást kapott. Az orvosok konstatálták a harc képtelenséget, mire a segédek a párbajt befejezettek nyilvánították. A felek kibékültek.

— György herceg nem kap rendjelet. Belgrádból jelentik: Helena hercegnő esküvőjéről szóló tudósításában a „Stampa” csodálkozását fejezte ki, hogy György herceg nővére esküvője alkalmával nem kapott a cártól semmiféle rendjelet, holott erre, mint a királyi család tagja, joggal tarthatott igényt.

— Rossz az új telefonkönyv. Sok panasz és kifogás hangzott el néhány hónap óta a telefonkönyvek miatt. A posta és távirat vezérigazgatóság ugyanis új rendet honosított meg: a vidéki telefonelőfizetők névsorát, amely idáig minden nagyobb városban külön, kis, könnyen kezelhető füzetben jelent meg, vaskos, terjedelmes könyvbe foglalta össze. Ez az egységes telefonkönyv szerencsétlen gondolat volt már a megjelenése előtt. Készítését ugyanis egy idáig kisebb nyomdavállalatra bízták, amely nem tudott idejére elkészülni a nagy munkával. Hétnapokon át kellett az előfizetőknek régi, rossz adatokat tartalmazó telefonnévsorokat használni, amíg most negyedesztendő késedelemmel megjelent az egységes névsor 1911. júniusi fürete. Azt első és felületes megtekintéssel is látni lehet, hogy az új telefonkönyv rosszabb, mint a régié volt. Elsősorban is a könyv megint csak nem egységes, mert a budapesti előfizetők ezentúl is külön füzetben jelennek meg. A vidéki előfizetők pedig a községek betűrendjében tartalmazza a kötet és miután a vidéki beosztások leggyakrabban egyazon megye községei között történnek, elképzelhető, hogy milyen nehéz a nyolcadfélszáz oldalas, szemrontó apró betűkkel nyomott könyvben összekeresni például az aradmegyei községeket. Megnehezíti a keresést az új községnevek használata. Opálosra, Doroszlófalvára (hogy néhány aradmegyei megmagyarosított községnevet említsünk) ugyancsak nehezen akadhat rá az új könyvben az aradi telefonelőfizető, míg a régi kis füzetben mindent meglehetősen találni az elég jól megcsinált betűsorok közsegmutató segítségével. De vannak még más hibái is az új könyvnek. A postavezérigazgatóság szerénykedik, amikor csak júniusi füzetnek jelzi a szeptemberben megjelent új könyvet, mert abban bizony fél év előtti februári adatok vannak. Aradon ma már 860-nál több telefonelőfizető van, de a telefonkönyv legmagasabb aradi száma 816, amelyet pedig még februárban adtak ki. Negyvennégy aradi telefonelőfizetőt tehát egyáltalán nem lehet megtalálni a telefonkönyvben. Valószínűleg így van ez más városok telefonelőfizetőivel és valószínűleg lesznek még utóbb kiderülő hibák is bőven az új telefonkönyvben, amelyre utólag is lesz legalább annyi panasz, mint már elözetesen volt.

— Új román lap Aradon. A nemzeti párt hivatalos lapját, a Poporul Romant a lap kiadótulajdonosa, Viad Aurél dr. Aradra hozta és a hetenkint megjelenő négyfülű lapot ezentúl Aradon, a Romanul nyomdájában fogják előállítani.

— A pápa óvása. Rómából jelentik: Az Osservatore Romano ünnepes óvást tesz a római nemzetközi szabadtörményes kongresszus ellen, mely az olasz függetlenségi ünneppel együtt súlyosan sérti az egyházat.

— Ausztriai vasutas-sztrájk előtt. Lemberg-ből jelentik: A vasuti hivatalnokok szövetségének tagjai tegnap este az élelmiszer és lakásdrágaság tárgyában rendkívüli közgyűlést tartottak, amely felszólította a szövetség vezetését, hogy a többi vasutas-szervezetekkel karöltve a lakáspénz felemelése, valamint az összes vasutas kategóriák számára sürgősen folyósítandó drágasági pótlék érdekében energikus akciót indítson.

— Botrány egy labdarugómérkőzésen. Győr-ből jelentik: A budapesti Terézvárosi Torna-Klub labdarugó csapata vasárnap mérkőzött a győri Egyetértés labdarugó csapatával. A két csapat mérkőzésén Biró Jenő budapesti fútbiró iktézett, a ki állítólag igazságtalanul járt el a győri labdarugókkal szemben. A győri közönség emiatt verseny után inzultálta a bírót és többen követeltek megdobást és megrugdalták. A győri sportegyesület vezetősége elégtételt szolgáltatott az inzultált bírónak.

— Felekezetenküli tanulók sorsa. Geleta Adám szegedi felekezetenküli lakos a gyermekeit lelkiismerete, meggyőződése ellenére járatta a hittanórákra. A hitoktató azonban mégsem adott nekik osztályzatot, mert *nincsenek megkeresztelve*. Emiatt az iskolaigazgató nem adhatott nekik bizonyítványt s így a gyermekek felsőbb osztályba nem léphettek. Az igazgató, a tanfelügyelő hozzájárulásával mégis beírta a gyermekeket föltételelesen, addig, míg a miniszter a vitás kérdést eldönti. A miniszter — Zichy János — nagyokára döntött, mondván, hogy a nevezett állami elemi iskolai tanulók az 1909—1910. tanév végén a hittanból érdemjegyet nem kaptak, a magam részéről is jóváhagyulag tudomásul kellett vennem. Az 1895. évi XLIII t.-c. 26. § a értelmében pedig kimondotta, hogy: minden elemi iskolai katolikus hitoktatónak jogában áll a hit és erkölcs-tanból való osztályozást attól függővé tenni, hogy a katolikus vallású tankötelesek a vallásos neveléssel kapcsolatos cselekményeket elvégzik e. Ezeket a vallásos cselekményeket elmulasztó katolikus tankötelesek ez okból a hit és erkölcs-tanból bizonyítványra igényt nem tarthatnak.

— Richter mérnök szenvedései. A Frankfurter Zeitung szalonkii munkatársa rendkívül érdekes dolgokat tudott meg Richter mérnök élményeiről. Richter fogsága alatt kétszer kísérelt meg öngyilkosságot, de mindkét alkalom sikertelenül. Hat heti fogság után a rablók, akik már elkecserekedtek, hogy nem kapják meg a válságdíjat, elhatározták, hogy megölik Richtert még akkor is, ha a pénzt megkapják. Mikor a pénz megjött, kijelölték két rablót, hogy pusztítsák el Richtert. A két rabló azonban megszánta a mérnököt, az egyik megszökött, a másik pedig pénzt adott neki, hogy azzal elmeneküljön. Ez azonban nem sikerült, a rablók ekkor elhatározták, hogy a válságdíj ellenében mégis kiadják Richtert.

— Maránylet egy gyorsvonat ellen Bolognából jelentik: Egy vasuti vonatból, mely tartalékos katonákat szállított, rálöttek a szembejövő milánó római gyorsvonatra. A gyorsvonat utasainak semmi baja sem történt.

— A brádi postarablók nyomában. Körösbökényből jelentik: Két nap előtt vándorcigányok jöttek kocsival a faluba. A cigányok, feltűnően költeleztek mindenfelé, úgy, hogy az előljáróság győnt fogott. Rendőroket küldtek elfogatásukra a kocsmába, de a cigányok megneveztek a dolgot és felkapva kocsijukra, elváltak. A rendőroek lovon üldözésbe vették a menekülőket, akik látva, hogy utólérik őket, leugráltak a kocsiról és nyomtalanul eltűntek. A kocsit és a két lovat a rendőroek a község-házára vitték. A két szép pej ló értéke mintegy 1000 korona, míg a kocsit 500 koronát ér. Valószínű, hogy a kocsit szintén valahonnan lopták a cigányok. A kocsiban betört szerszámokat és ballákat találtak. Két aradi detektív kiutazott Körösbökénybe és megmutatta ott az aradi rendőrség fényképgyűjteményéből a notorius cigánybetörők arcképeit. Ezek közül kettőre ráismertek. A detektivek már nyomon vannak és valószínű, hogy a kocsijuktól megfosztott cigányokat hamarosan elfogják.

— Öngyilkosság. Gál Sándor medgyesegyházi gazdálkodó ma délelőtt vadászfegyverével agyonlőtte magát. Tettének oka ismeretlen.

— Templomi ülések bérbeadása. A zsidó hitközség előljárósága több oldalról hozzá intézett kérdésekre ez uton hozza köztudomásra, hogy a templom ülések bérbeadása f. hó 10. napján kezdődik és pedig a zsinagógai ülések, amelyek ez idő szerint bérbe vannak adva, a régi bérlők előjogának fentartásával szeptember hó 15-éig bezárólag, a pótimaházi ülések pedig szeptember hó 10., 11. és 12. napján. Magántulajdon képező templom üléseket csak a hitközségi jegyzői hivatala útján lehet bérbe adni és bérbe venni szeptember hó 10. napjától kezdődőleg.

— **Eletunt gimnázista.** Nagyikindáról jelentik: *Jamrik Menyhért* tizenöt éves fiu, kit atyja most iratott be a VII. gimnáziumba, az éjjel szívenlőtte magát és most élet-halál közt lebeg. Nem akart a nagyikindai gimnáziumba járni és azért követte el tettét.

— **Nyilatkozat.** Az „Aradi Közlöny” nek 1911 szeptember 2-ikán, szombaton megjelent számában „Mennyi adót fizetünk” címen hosszabb közlemény jelent meg. A cikkben többek között az is olvasható, hogy az adókövető bizottság reám azon az alapon vetett ki III. osztályú kereseti adót, mert a Magyar Könyvterjesztő Vállalat részére könyveket árusítottam és ezek után jutalékot kaptam. Nem tudom, hogy az adókövető-bizottság ezt a rólam szóló információt honnan szerezte. Kötelességemnek tartom azonban kijelenteni, hogy én seha *semmiféle könyvterjesztő vállalat részére könyveket nem árusítottam és jutalékot nem kaptam.* A könyvárusítás egyébként nem szíves foglalkozás, de én csak hirlapíró voltam Aradon és semmi mással — sajnos — nem foglalkozhattam, mint hirlapírással. Ezeket tartottam szükségesnek kijelenteni hirlapírói reputációm érdekében. Kelt Budapesten, 1911. szeptember hó 4 ikén. *Károly József* hirlapíró a Budapesti Napló munkatársa.

— **Asszonyok forradalma.** Brüsszelből jelentik: *Charleroi*ban zavargás volt a drágaság miatt. Több ezer asszony megostromolta a piacot, elpusztította az élelmiszereket és véresre verte az elárusított helységeket. A rendőrség nem tudta a rendet helyreállítani és a polgármester rendeletére kivonultak a tüzoltók, akik a tüzifecskeknél szétkergették a tömeget. Azután ötezer asszony a város képviselőjéhez vonult és arra kérte, hogy a kormánytól eszközölje ki az árak leszállítását. — *Párisból* jelentik: *St. Quentin*ben a tegnapi nap a széleskörű óvintézkedések következtében nyugodtan folyt le. Este egy marhabagykereskedő gazdasági telepen tüzet támadt, amely az összes épületeket a telepen megsemmisítette. Azt hiszik, hogy *gyújtogatás történt.*

— **Menekülés a biztos halálból.** Izgalmas jelenet játszódott le a Nagybecskerek-bégaparti vasútállomás közelében. Szőlősi István nagybecskereki vonatrendező Boriska nevű három éves leánykája ugyanis tegnap ebéd után szülei tudta nélkül elment hazulról s valahogy a vasúthoz került. A kisleány fölment a töltésre, a sínek közé és nem vette észre, hogy ugyanakkor egy mozdony szágult feléje ugyanazon sínpáron, amely között haladt. A vonat vezetője látván a veszedelmet, melyben a kisleány forog, már messziről kiabált feléje, de a fékezésére már nem volt elég ideje s a kisleány bizonyára a vonat kerekei alá került volna, ha egy arra haladó ismeretlen asszony szintén észre nem veszi a veszedelmet. A bátor asszony egy pillanat alatt a töltésre szaladt a sínek közé s a mozdony kerekei elől ragadta ki a leánykát és megmentve azt a biztos haláltól.

— **A szaharincsempész aradi kalandja.** Svet Mihály verciórovai lószénál ma délelőtt jelentést tett a rendőrségnek, hogy Budás Florián cigány 140 koronájával nyomtalanul eltűnt. Svet a verciórovai bózárusok megbizták, hogy hozzon nekik Aradról néhány kiló szaharint, mert ezt állítólag Aradon sokkal olcsóbban lehet beszerezni, mint Romániában. Svet Temesváron megismerkedett Budás Florián cigánnyal, aki azt állította, hogy 6 28 30 koronáért tud egy kiló szaharint venni, sőt 25 koronáért hajlandó azt a határon Romániába átsempészni. A lószénál erre a cigánnyal átjött Aradra és átadott neki a szaharin vásárlásra 140 koronát. A pénzzel a cigány elment és nem is tért többé vissza. Az ügyeletes dektív egy külvárosi korcsmában tartóztatta le, ahol két cigánytársával mulatott. A lószénál pénzből még 136 korona meg volt nála. A tolvaj cigányt a rendőrség letartóztatta.

— **Használt iskolakönyvek félárban.** Használt, de jó állapotú, tiszta, legújabb kiadású, bekötött tankönyvek az új iskolaidényre félárban kaphatók *Kerpel Izó* könyvkereskedésében. E cég az előző év tankönyveit méltányos árral átvesszi. 3071

— **Szülők figyelmébe ajánlom** aradi cipészek által készített legjobb gyermekcipőmet. *Purjessz Lázár*, az Apolló mozi mellett. 4159

— **Az asszonyok csalója.** Hatalmas alakjánál és csinos fekete bajuszánál fogva ismert alak volt a fővárosban *Szilágyi István*. Régebben a francia idegen légióban szolgált, ahol egészen a főhadnagyságig vitte és temérdek érdekes és veszélyes kalandnak volt hőse. A kalandokat itt sem tudta nélkülözni *Szilágyi István* és ha már tigrisek, hiénák és beduinok nem akadtak itthon: az asszonyokra vetette magát, velük keveredett veszedelmes kalandokba. Házassági ígérettel temérdek pénzt csalt ki a nőktől és sok szép és kevésbé szép nő siratta a nála elvesztett vagyonyát. De végre is ez a sok kaland lett a veszte az idegen légió vitéz katonájának. Egyszerre két asszonynak csapta a szelet s mindkét asszonytól pénzt csalt ki azzal, hogy feleségül veszi őket. A két asszony azután egyszer csak véletlenül találkozott *Szilágyi István* lakásán. Természetes, hogy mindent kitálaltak egymásnak és mikor már kölcsönösen leleplezték egymás előtt szerelmük tárgyát, nem mentek neki, nem kaparták ki a szemét, hanem mindketten a rendőrségre szaladtak és feljelentették *Szilágyi Istvánt* házasságszédelgésért. A törvényszék három évi börtönrre ítélte *Szilágyit*, amit ez év április havában töltött ki. Alig, hogy kikerült a börtönből, más szakmában keresett boldogulást. Megismerkedett a nemrég letartóztatott *Mihálik-Tóth-Bolemani*le bandájával és mint ezeket rendezte ki, amilyen üzleti helyiséget rendeztél bé, amelybe szolgálakat, hivatalnokokat szerződöttetett kaucióval. A károsultak azután feljelentették a rendőrségen, amely le akarta tartóztatni. Amde *Szilágyi*nak több esze volt, mint társainak: megneszelte a bajt s megszökött. Utja egyenesen Franciaországba vitte, ahol megint beállott az idegen légióba. Egyik barátját már értesítette is erről, azzal, hogy utban van Afrika felé s régi dicsőségeinek színhelyén akarja levelezni itthon elkövetett bűneit.

— **A szerelmes asszony boszúja.** A temesmegyei Zsebelyről jelentik: Egy román parasztasszony szerelmi kettősben érte a férjét egy fiatal és bájos román parasztleánnyal, akin azután boszút állt. A parasztasszony, aki már rég túl van azon a koron, amelyben még egy szerelmi ügynek aktív szereplője lehetne, hosszabb idő óta figyelte férjét, akit azzal gyanúsított, hogy egy falubeli leánnyal viszonya van. A napokban szintén leskelődött és a kertben együtt találta férjét a leánnyal. A férj egyáltalán nem mutatkozott lovasias udvarlónak, mert kedvesét otthagya, a kerítésen át elmenekült felesége elől. Az asszony a szerencsétlen leányt először ütlegelte, azután elővett egy kést és levágta a leány gyönyörű hajfonatát. A kés a leány nyakát is megsértette.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyók hó 4-én a következő születések, halálozások jelentették be: Született: *Benedek András* lakatosnak *Julia* nevű leánya. *Potrányi István* lakatosnak *István* nevű fia. *Rácz István* mozdonyvezetőnek *Gyula* nevű fia. *Horoczi Gyula* szertárnoknak *Ilona* nevű leánya. *Disz János* oszmadiának *János* nevű fia. *Groszmann Emil* dr. orvosnak *Erzsébet* nevű leánya. *Fodor István* kőművesnek *András* nevű fia. *Meghalt:* *Kikul József* 66 éves napszámos. Özv. *Kis Gaspár* 63 éves mosónő. *Kraft Mihály* 83 éves asztalossegéd. *Schmidt János* 61 éves cipész. *Czikora Mária* 8 éves leány. *Gérics Ilona* 15 éves leány. *Szász Terézia* 59 éves magánzó. *Házasságot kötött:* *Román József* napszámos *Tóth Margittal*. *Balázs Miklós* mészoló *Lingurár Katalinnal*. *Rosenthal Nissen* órás *Flam Leontinnal*. *Mallász Antal* háztulajdonos *Bakay Irmával*. *Mayer Antal* kosárfonó *Nagy Rozáliával*. *Seltmann Károly* közsőrüs *Kelemen Katalinnal*. *Vulpe István* tanító *Bittner Irénnel*. *Gutbrod Pál* fényképész *Steiner Hajnalkával*.

— **Felső kereskedelmi növendékek** a hivatalos jegyzékben előírt tankönyveket ujonnan *Kerpel Izó*-cégnél szerezhetik be. 4142

— **Félárban szerezhetik be** a felső kereskedelmi iskola növendékei tankönyveiket az igazgatóság által előírt, új kiadásokban és kevésbé használt állapotban *Kerpel Izó*-cégnél. 4142

— **Aradmegye nagy fali térképe** az új helységnevekkel megjelent és *Ingusz*, valamint *Kerpel* könyvkereskedő cégeknek kapható. 3459

— **Francia nők legbiztosabb körítéséről** — hádlag — a *Ujkorona* 1 újság 40. oldalán olvasható és *Weiss* nál. 4501

TARKASÁGOK.

★

(*Rossz kép.*) A korzóról ellesett párbeszéd. Két hölgy megáll *Weisz Hugó* kirakata előtt és közös barátójuk arcaképt kritizálják.

— *Nagyon jó kép!*

— *Igen, habár meglehetősen hizeleg. A szemek az nem ilyen nagy.*

— *A ráncokat is elrejtették, az arcokra a képen egész szépnek látszik!*

A kritizálás ilyen módon folytatódik. Miután megállapították, hogy a kép nagyon szép, de nem hasonlít, végre diszaldalmasan kiált fel az egyik:

— *Ez határozottan rossz felvétel. Ez nem hü kép.*

— *Gondolod?*

— *Biztos! Nézd körre, a képen az Irén szája be van csukva!*

(*Az aranyak és a nóta.*) *Fráter Loránt* a Ház folyosóján egy papirtekercset mutatott.

— *Ezer korona van benne — mondta — finom aranypénzekben.*

— *Hol szedted?*

— *Gramofon részére énekeltem. Érette pár nóta. Tudjátok, választásokkal íjesztgetnek bennünket, hát szerezni kell valamit.*

— *Igazad van Loránt, mindenki ott keressen, ahol talál és nagyon okos dolog, hogy te össze tudod énekelni a választási költségedet.*

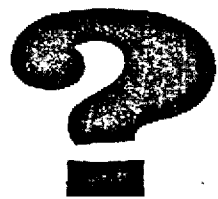
Amikor aztán *Fráter Loránt* tovább ment, visszaemlékeztek rá, hogy a székelyhídi mandátumot is inkább nóttákkal énekelte el *Molnár Ákos*tól, sőt a petícióban is fel volt említve, hogy *Fráter Loránt*nak nem volt ugyan vesztegetésbe való bankkötője, de volt sok jó megvesztegető nőtája és ezekkel hódította meg a szavazókat. Ehhez a tényhez kapcsolták a tanulságot:

— *Minél több jól csengő aranyat gyűjt össze most Fráter a választási költségekre, annál több nóta spórolhat majd meg a kerületben, ha választásokra kerül a sor.*

Mit használjunk

hajhullás és fejkorpa

ellen

3611

Mint a hajhullás és korpaképződés leg-hathatóbb ellenszere a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és több-zörösen rectifikált retrolum kivonat van elismervé. Ezen kivonat a forgalomban

Dr. William Patterson American Hair Petrol

néven szerepel. Egy üveg ára 2 korona.
Kapható Aradon

Hánzu Nestor Vöröskereszt Drogeria

Weitzer János-utca 2. sz.

Magyarországi fölerakat: Barabás és Stefanovits droguisták, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

S. L. Csak legfeljebb 10 koronáig köteles elfogadni.

K-n. Örömmel konstatáltuk haladását.

I. Pécska. Elkérett. Máskor vagy telefonon, vagy levélben küldje, de úgy, hogy idejében megkapjuk.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az automobilgyár rendkívüli közgyűlése. A Magyar Automobil r. t. Westinghouse rendszer folyó hó 5-én délután 4 órakor a városháza tanácstermében Varjassy Lajos polgármester elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek tárgya egy igazgatósági tag választása volt. A közgyűlésre 24 részvényes 3763 részvényt tett le s a közgyűlésen 3415 részvény képviselőben 3413 szavazatra jogosultán 7 részvényes jelent meg. Varjassy elnök bemutatta a párisi Westinghouse volt vezérigazgatója F. E. Drake levelét, amelyben az igazgatósági tagságról lemond. Elnök indítványára a közgyűlés sajnálkozását fejezte ki Drake igazgató távozása felett, aki az aradi gyárat alapította s annak szervezésében s vezetésében élénk részt vett. Elnök a megüresedett igazgatói állásra G. P. Skipvorthnak a Societé Anonyme Westinghouse jelenlegi ügyvezető igazgatójának megválasztását ajánlja, mire a közgyűlés G. P. Skipvorthot egyhangulag igazgatósági taggá megválasztotta.

A közgyűlés után az automobil gyár igazgatósága tartott ülést, amelyben Varjassy polgármester üdvözölte G. P. Skipvorth új igazgatósági tagot, kiemelve, hogy az aradi gyár nagy nyereségnek tartja, hogy őt, aki évek hosszú során át a Westinghouse fékgyár igazgatója volt, igazgatóul megnyerni sikerült. Skipvorth igazgató az üdvözlésért köszönetet mondva kijelentette, tekintettel arra, hogy az automobil gyár megrendelése a folyó év nyolc hónapjában kétszeresét teszik a tavalyi üzletév megfelelő ideje alatt kapott megrendelések összegének, ami a gyár fejlődőképességét kétségen felül bizonyítja, tekintettel továbbá arra, hogy a jelen üzemév első nyolc hónapjáról készített ideiglenes mérleg arról győzte meg, hogy a részvénytársaság alaptőkéje kielégítő jövedelmezőséget biztosít bejelenti, hogy a francia társaság a vállalatot minden tekintetben erős támogatásában fogja részesíteni.

— Pótállatvásár Makón. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Makó rendezett tanácsú városban a folyó évi augusztus hó 12-ére esett, de a ragadás száj- és körfőfájás miatt elmaradt országos állatvásár helyett folyó évi szeptember hó 16-án kizárólag hasított körmű állatokra pótvásár tartassék.

Ujaradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 5.

Még mindig a szárazság miatt panaszok uralkodnak a helyzetet. Ehhez járul a fenyegető takarmányhiány.

Eme körülmények a gabonaüzlet irányzatára szilárdítólág hatnak.

Elke't a mai piacon:

2000 mm. buza	11.20—11.60
200 mm. rozs	9.20—9.40
200 mm. árpa	8.50—8.60
200 mm. tengeri	8.15—8.20
100 mm. zab	8.40

Az árak ötven kilogrammonként, koronákban értendők.

Sunlight Szappan

kiválóan tisztító erejű. A Sunlight mosómodszere a legolcsóbb. Megtakarít testit erőt, a ruhát kíméli és szinűket megtartja.

Kettős darab 30 fillér. Nyolcszögletű darab 16 fillér.

6661

Budapesti Áru- és Értéktőzsdé.

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 5

Kínálat, vételkérve mérsékelt, 4 ezer mm. alig tartott.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1911. októberre	11.80—11.81	11.75—11.76
Buza 1912. áprilisi	12.07—12.08	12.04—12.05
Rozs 1911. októberre	8.32—8.33	8.28—8.29
Tengeri 1912. májusi	9.25—9.26	8.30—8.31
Zab 1911. októberre	0.—0.—	9.25—9.26

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.) 1911. szeptember 5.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	—	—	11.00	11.05
77	—	—	11.05	11.10
78	—	—	11.15	11.20
79	—	—	11.25	11.30
80	—	—	11.80	11.85

Buza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos	—	—	10.90	11.00
Rozs	—	—	9.20	9.30
Árpa	—	—	8.70	8.80
Zab	—	—	8.30	8.40
Tengeri	—	—	8.20	8.25

Budapesti értéktőzsdé (Táv. jelentés)

Szeptember 5.

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	111.50
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₀	91.—
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	80.25
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₀	91.50
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	92.50
Magyar nyereséménysorsjegy kölcsön	218.—
Tisszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	155.—
Osztrák járadék papírban	92.2
Osztrák járadék ezüstbe	95.90
Osztrák járadék aranyban	116.—
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₀	92.10
1880. évi osztrák államsorsjegy	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény	19.75
Magyar hitelbank-részvény	848.25
Osztrák hitelintézeti részvény	649.—
Osztr.-magy. államvasuti részvény	338.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.6
Német birodalmi marka	117.57 ¹ / ₂
London vista	240.85
Páris vista	95.37 ¹ / ₂
20 márkás arany	23.51

Kőbányai sertéspiac.

Szept. 5.

Szeptember 4. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 160—161 fillér; Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 165—167 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 170—172 fillérig.

Sertésliészám: 1911. évi szeptember hó 1. napján volt készlet 28674 drb. — 1911. szeptember hó 2-án felhajtott 774 drb. — 1911. szeptember 3-án elszállított 155 drb. — 1911. szept. 4. napjára maradt készletben 29293 drb.

A bizott sertésüzlet irányzata: nyugodt.

Feloldó szerkesztő:

Bolgár Lajos.

APOLLO SZÍNHÁZ.

az Andrásy-téren a Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma szerdán, 1911. szeptember 6-án:

1. Mozgófénykép-újság. A hét világeseményei a helyszínen készült mozgófénykép felvételekben. Az Apollo-színház állandó műsor-száma — 2. Bátor szívek. Amerikai dráma. — 3. A tüzoltó gavallér. Vigjáték. — 4. Korzika. Természetutáni felvétel. — 5. Egy ravasz detektív. Komikus. — 6. A varazsfuvola. Szenzációs sláger kép. — 7. A völgyégynek pechje volt. Kacagtató.

Előadások délután 6 órától.

Helyárak: Páholy ülésenként I. kor. Zárszek I. kor. 1-20 hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

URANIA

mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca I. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma szerdán, 1911. szeptember 6.

1. Orosz népelet. Látványosság. — 2. A vadász álma. Humoros. — 3. Haramiák. Dráma. — 4. A jég Odesszában. Természet után. — 5. Abilád a butorutató. Bohózat. — 6. Az elhagyott boszúja. Dráma. — 7. A villanyos cipők. Humoros. — 8. Egy apa bűnhődése. Dráma. — 9. Möríc elakarja magát itéltetni. Humoros. — 10. A Röntgen sugarak csodái. Szenzációs tudományos felvétel.

Előadások d. n. 6 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

NYILTTÉR.*

Egyéves önkéntesek

legújabb előírás szerint, legjobban és legolcsóbban felszereltnek

Kolarits Nándor

Délmagyarország első és legnagyobb egyenruházati intézetében
Temesvár - Belváros,
Mercy-utca 10. szám.

Árjegyzék és költségvetéssel szívesen szolgálók.
Legszolidabb kiszolgálásért cégem régi jó hírneve kezeskedik. 3907

MEGNYILT!

Arad, Szabadság-tér 18.

Maidt és Schrodt

Arad, Andrásy-tér 17.

(Reinhart-ház.)

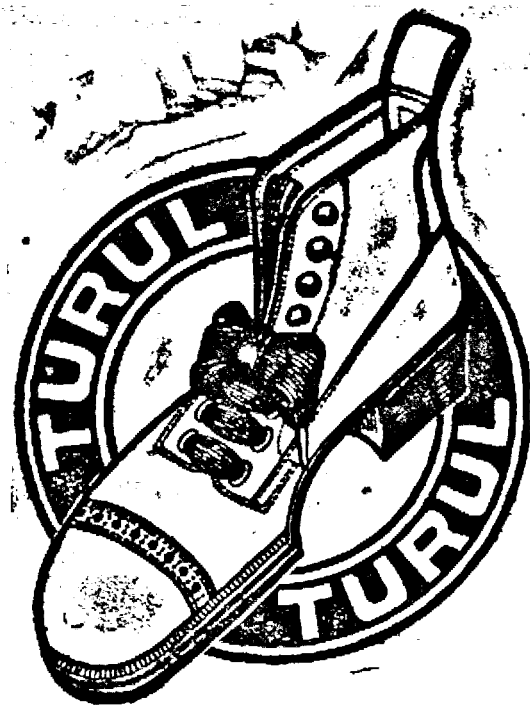
Férfi kelengye óriási választékban.

Nagy raktár nyakkendő különlegességekben — Férfi felöltők, Raglanok és gummi kabatok 30 koronától. 2168

Intézeti flu kelengyek dus választékban.

Szabott árak! — Szolid kiszolgálás!

Városi és megyei telefon 785

„TURUL“-CIPŐ

elegáns,
tartós,
jutányos.

Turul Cipőgyár részv. társ. Temesvár.

Főraktár: Arad, Andrásy-tér 13. Minorita-palota.

Üzletvezető: **WEINBERGER EDE.**

2982

1200 munkás és alkalmazott. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 130 fiók a bel- és külföldön.

STEINER JAKAB

épület- és műlakatos műhelyét

Szabadság-tér 17. szám alól

Rákóczi-utca 5. sz. a.

helyezte át.

Elvállal minden a lakatos szakmába vágó munkákat pontosan és szakszerű kivitelben. 4254

A n. é. közönség és tisztelt üzletfeleimnek további szives támogatását kéri kiváló tisztelettel:

STEINER JAKAB

épület és műlakatos.

11480—1911.

Hirdetmény.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek adójára vonatkozó kiszámítási javaslatokat tartalmazó lajstromok közlése és adókirovás körüli eljárás tárgyában.

Az adókirovás bizottság elé terjesztendő adókiszámítási javaslatokat kitüntető lajstrom f. é. augusztus 31. től 8 napra a község (város) házában kitétvén, azokat mindenképpen megtekintheti, s az őt vagy másokat illető adójavaslatokra nézve észrevételeit megteheti. Ezek az észrevételek a fenti határidő alatt írásban a kir. pénzügyigazgatóságnál, utóbb az adókirovás bizottságnál — melynek tárgyalásairól az adózók külön hirdetmény útján tudósíttatnak — terjeszthetők elő.

Az adókirovás bizottság ülésai nyilvánosak lévén, ott minden adózó megjelenhetik. (1888: XLIV. t. cz. 24. §.)

Az adókirovás bizottság a kitűzött sorrend szerint megvizsgálja az adózók bevallását és a kir. pénzügyigazgatóság által készített adókiszámítási javaslatokat, s tekintettel az illető adózó vagy mások, vagy pedig a kincstári képviselő által tett észrevételekre s egyéb rendelkezésre álló adatokra, megállapítja minden egyes adókötelesnek adósságát, azt még az ülés folyama alatt az illető adóajstromba bejegyezteti és ebből végzését kihirdeti.

Az adókirovás bizottság végzésének kihirdetése után az érdekelt adóköteles félnek jogában áll az ülés folyama alatt élelőszóval az írány nyilatkozni, kívánja-e az ügyet, és ha igen, mely oknál fogva a felszólamlási bizottsághoz felelőbeadni.

Hasonló nyilatkozatra van jogosítva a jelenlevő adókötelesek bármelyike és pedig nemcsak a saját, hanem más adójára nézve is, ha bizottság által hozott végzés eredményében aránytalanságot vél behizonyíthatni, akár saját magára, akár másra kirovott adótételre nézve.

Az adózó, aki a tárgyalásnál jelen volt, a felelőbeadás indokait írásban 8 napi határidő alatt adhatja be.

Az az adózó, aki az adókirovás bizottság ülésében akkor, midőn adóügye tárgyalatott, jelen nem volt, a bizottság végzése ellen írányuló felelőbeadását az illető ülés folyama alatt megrovott adózók névjegyzékének a bizottság tárgyalásainak helyiségeül szolgáló ház

kapujára való kifüggesztésétől számítva 15 nap alatt a pénzügyigazgatóságnál adhatja be.

Oly esetben, mikor az adókirovás bizottság a kir. pénzügyigazgatóság által javaslatba hozott adótétel felelőbeadását határozta el, erről az illető adózó, ha a határozat kihirdetésénél jelen nem volna, írásbeli végzéssel külön értesíti, oly hozzáadással, hogy ha a kivételt felelőbeadni kívánja, felszólalása írásban a végzés kézbesítésétől számított 8 nap alatt az adóügyi előadóknál vagy helyettesénél vévény mellett nyújtandó be.

Azok az adózók, kik nem abban a városban laknak, melynek adóajstromában adójuk kirottatott, ha az ülésben jelen nem voltak, a hozott határozatról írásban végzésszerű értesítendők és felelőbeadásukat a végzés vételétől számított 15 nap alatt nyújthatják be a pénzügyigazgatóságnál.

A felelőbeadás a kirott adónak behajtását nem gátolja, amennyiben azonban a megfelelőbeadott adó összege a múlt évre kirottattnál nagyobb, a felelőbeadás a két összeg közötti különbözetre nézve bírtokon belül történik.

Az adó köteles fél a felszólamlási bizottságnak határozata ellen akár élelőszóval, akár írásban panaszt emelhet.

A panaszt a felszólamlási bizottság határozatának kézbesítésétől számított 15 nap alatt kell a kir. pénzügyigazgatóságnál benyújtani (bejelenteni) s felette a m. kir. közigazgatási bíróság határoz.

A panasznak halasztó hatálya nincs (1888: XLV. t. cz. 84. §.)

Arad, 1911. augusztus 31.

A városi adóhivatal.

Szabadság-tér 3. szám II. emelet

nagy, 6 ablakos
utcai lakás

villany és gázvilágítás stb.
kiadó!

4255

Virág Kálmán

építőmester

elvállalja magán- és bérházak, valamint nyaralók stilszerű tervezését, művezetését, felépítését és leszámolását. Ugyancsak gazdasági épületek, sínos és mindennemű beton és vasbeton munkák szakszerű elkészítését iroda és gyár-

telep:

3821 **ARAD,**
Erzsébet-körút 59. sz.

Telefon szám 65.

Urak figyelmébe

Mi akar elegánsan öltözködni, az tekintse meg minden rendelési kényelmes nélkül nagy bel- és külföldi szövet raktáramat az

Angol uri szabó üzletében

Deák Ferencz-utca 40. sz. (Dr. Winter-féle házában) nálam már 60 koronától kezdve egy elegáns szabású szövet ruhát vagy felöltőt, finom szövetekből kifogástalan kivitelben, mérték után részletfizetésre is kapható. 1900

Becsese pártfogásukat kérve, maradok tisztelettel

Horváth Flórián, angol uri szabó.

Ben rovatban minden nap egy-
eset beírások ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 102. ut. II.
Kiadóhivatali telefon: 451. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útján is beküldhetők — a szerkesztőnek a levegő útján — vagy levélhálózatokba. Tudnivaló, hogy a hirdetés mára mindenkor közzétételre kerül, kivétel nélkül, (a jogi leveleket kivéve) felvilágosítás nélkül a kiadóhivatal, az esetben, vállalkozás esetén. Az apróhirdetések díja a sorok száma szerint mértékező. Minden sor 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 20 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt sorok a közlésben előforduló jelszavakkal jelölendők. Az apró hirdetések előre nem fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali hivatalra díjazással megérkező. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz.

melyeket valamely jelleg alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

„Hölgykedvelőnek“

Levele van „Csak titokban“ jelleg alatt a főpostán. 4286

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolin fogcsermje. 13328

Keresem

egy csintalan leány ismeretséget, ki esténként velem szórakozni, kocsikázni stb. jöjjön. Leveleket „Bolond fiú“ jelleggel a lapba jelleve kérek. 5075

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. 13329

ALKALMAZÁST NYER.

Gyakorlott

elárultónót állandó alkalmazásra keresek. Cim a kiadóban. 4257

Teljesen gyakorlott

ügyvédjelöltet keres október 1-ére Dr. Parecz Béla ügyvéd, Batthyány-utca 27. szám. 4264

Dagasztónők

kenyérütődében felvétetnek, Sarkad Part-utca 1. sz. 4284

OKTATÁS.

Gyenge tanulókat

összevont magánvizsgálatokra is felelősséggel elvállal, ugyancsak bejárókat lelkiismerettel előkészít Izr. Fiuintern tus Arad, Chorin Aron-utca 1. sz. 4265

ALKALMAZÁST KERES.

Egy tisztességes

házaspár október 1-re házmesteri állást keres, ki már ilyen minőségben volt. Cim Szabadság-tér 1. szám. 4270

VÉTEL ÉS ELADÁS.

10 koronától kezdve

férfi fűző, boks cipő kapható Aradi Cipészek Termelő Szövetkezeténél Szabadság-tér 15. Bizomány raktárak Csermón és Piskin. 3451

Hegyi csémege szőlő

teljesen érett, a legjobb fajokban, nagy mennyiségben kapható Palkó Lázár szőlőgazdaságában. 3181

Lampionok

10, 16, 24, 30 és 40 fillér. Con-fetti 100 csomag 6 K., 1000 csomag 42 korona. Ingusz I. és fia könyv- és papirkereskedésében Arad, főútlek Andrassy-tér 16., fióküzlet Weitzer Janos-utca. 555

Egy üzleti berendezés

olcsó árban eladó. Süttő Józsefnél, Forray utca. Ugyanott kiselezett porcellán kapható, különként 20 kr.-ért. 4009

Helyszűke miatt

egy kis selyem garnitúra eladó. Bővebbet a kiadóban. 4269

LAKÁST KERESNEK.

Ha lakást keres,

időt és fáradságot takarít meg, ha a Gyorsfutár vállalatához fordul. Telefon 848 4262

KIADÓ LAKÁS.

Kopott parket

tükörfényes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pastájával dörzsöli fel. 1-3328

Ha butorozott szobáját

jól akarja bérbeadni, ugy forduljon a Gyorsfutár vállalatához. Telefon 848. 4261

Két szoba,

előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló utcai lakások a Dezső utca 4/c. számú újonnan épült modern lakóházban november 1-től kiadó. Bővebbet Csiky Gergely-utca 10. sz. 4245

Elegánsan

berendezett, külön bejárattal butorozott szoba azonnal kiadó, Rákóczy-utca 4. sz., ajtó 2. sz. 4283

Egy 2 szobás lakás

és egy 1 szobás lakás október 1-re kiadó Fácán-utca 8a. sz. alatt, bővebbet Angyal-utca 25a. szám alatt. 4287

ÜZLETEK.

Angyal-utca 25a. sz. ház,

melyben egy régóta fennálló jóforgalmu szatocs-üzlet van, eladó. 4268

INGATLAN.

Galaán,

három kis holdas szőlő terméssel és kolnával, teljesen felszerelve eladó. 4281

KÜLÖNFÉLE.

Augusztus 25-én

nyílt meg Aradon a Ferencz-tér polgári fiú-iskola mellett a „Minerva“ könyv- és papirkereskedés. Kiosztó Imre és Tsa. 3983

Minden ragyog.

ha Raport fémtisztítót használ, Vojtek és Weisztól. 1-3326

Iskolakönyvek

a legújabb kiadásban, a tantárgyak által előírt író és rajzszerkezetek, valamint az összes iskolai cikkek előnyösen szerezhetők be Pichler Sándor könyv-, papir- és írószerekkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. Telefon 308. 2551

Elegáns

bérrautók

turára, napra, órára Deák Ferenc-utca 8. sz. Telefon 816. 2728

Csillárok,

Villamos felszerelések
legolcsóbban 1117

Diamant-nál

Atzól Péter-utca 2. (szűrés)

Kerékpáros

Gyorsfutár Vállalat ::

Telefon 848.

iroda: Deák Ferenc-utca 80. szám.
(Fácán-utca oldalán.) 8448

1910—1911. kh.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyministerium 61369. II—89 szám alatt kelt intézkedéssel jóváhagyott 12657-884 sz. szabályrendelete alapján azon ház és telek tulajdonosokat kiknek házuk előtt a járda, kövezet, vagy aszfalt burkolattal ellátva nincs, felhívom telkeik előtt a gyalogjárót folyó évi november

hó 30-ig terjedő idő alatt 1 1/2 méter, az ennél keskenyebb járdákat pedig egész szélességben és 15 cm. vastagságban homok réteggel akként látassák el, hogy a víz lefolyó árok vagy folyóka felé 5 centi méternyi eséssel bírjon.

Köteles továbbá háztelek tulajdonos a gyalogjárók mellett elvont vízlevezető árkot telke és háza utca vonalának hosszában a városi mérnöki hivatal által előírt utasítás és méret szerint kiásatni és azt tisztán tartani, nemkülönben köteles ezen vízlevezető árkokon keresztül a kocsit bejárattal hidat építeni s azt folyton jókarban tartani.

Kik ezen rendelkezés eleget nem tesznek, 4 koronától 50 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendők és ezen büntetésen felül az elmulasztott munka az illető költségére minden további felhívás nélkül hivatalból fog eszközöltetni.

Tekintve, hogy a Maros vizállása ezidő szerint igen kicsiny, ajánlom, hogy a homok szükségletét

az erre utaltak a nagyobb vizállás beállta előtt szeresszék be, mert azon szokásos védekezés, hogy a homokolás a magas vizállás miatt nem eszközölhető, figyelembe vételni nem fog.

Arad 1911. évi augusztus hó 31-én.

Sarló,
főkapitány

Andrassy-tér 8. számú
házban egy

üzlethelyiség

— különösen dohánytözsdeinek alkalmas — folyó évi november hó 1-ére

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22

Nagy Sándor

szobrász

Arad, Kossuth-utca 4. sz.
(Márvits kőfaragó telepén.)

Képzett művészi kiváló n-
gurális és dekoratív

szobrász munkákat

u. m.: portrékat természet és fénykép után, szobrokat, mindennemű iparművészeti tárgyakat, modern építet, díszítő szobrászmunkákat, terakotta, kő, gipsz, cement, stb. anyagokból és azok javítását elvállalja a legolcsóbb ártól. 4407

Alkalmi vételek és eladások ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb
óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész
Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és bril-
liáns tárgyak a legmagasabb árban meg-
vételnek vagy más tárgyra átcsereitelnek
TELEFON 438. TELEFON 438

Építetők figyelmébe!

Csobán Tivadár építészeti irodája.

Arad, Deák Ferenc-utca 20a. sz.

Van szerencsém értesíteni az
építetők közönséget, hogy az épí-
tészeti téren mindennemű mun-
kálásokat, úgy mint:

tervezéseket, új építkezést,
régie épületek átalakítását

ugy helyben, mint vidéken a leg-
jutányosabb árban készik.

Tisztelettel:

Csobán Tivadár,

2631

építész.

Jyükszemétől

mindenki megszabadul a
Hajós-féle Anagallin hasz-
nálata által, nem piszkít,
nem ragadós, kezelése igen
egyszerű. Ára egy üvegnek utasítással együtt 70 fillér.

Láb és kézizzadás

azonnal és teljesen
elmulik ha az izzadó
részeket „Peppo-
val ecseteljük. A
mirigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen
szagtalanítja. -- Egy üveg ára utasítással együtt 1 korona.

Poloskák

kiirtása a legmegfelelőbb módon
és teljesen „Phenolsav“-val
eszközölhető. A butorokat nem rontja,
a poloskának még a petéit is
kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül
egyszerű. Egy üveg ára 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „MELOGEN“. Egy
pár perc alatt bármely ha-
jat vagy bajuszt a legszebb
állandó fekete színre lehet
festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára
421 2 korona.

Kitűnő amerikai

gummi

a „NITER“ 6 darab egy
eredeti fémdobozban 2
korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában ARAD,
Andrássy-tér 22. sz.
a megyeházzal szemben. —

Permetezőjavítások orlozgatások.

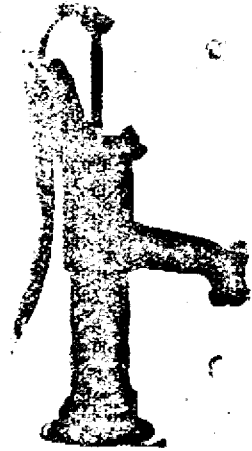
M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hosszú való legjobb minőségű gumma-
csövek legolcsóbb gyári árakon
A szivattyu hengerből a bor utó só csap-
kifolyók, a szőlőmagvak, héjak és egyéb
tisztálanságok azonnal továbbittatnak,
ezáltal a szivattyu nem romlik,
és a bort nem ronthatja, a gépezet jó
működésért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

golyó-szelepekkel.
Jószágok legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz használatánál
nem tapadnak meg a szolgálatot, — a leg-
jó működésért 3 évi jótállás, (ingyen javítás),
hosszú való országos egyseges csavarrak
és a legjobb
minőségű, be-
gummalozott
kendercsövek
a legolcsóbb
árban. —

Kutak

a hosszúval
csövekkel
olcsóbbak és
jobbak, mint bá-
mely bol- vagy
kiföldi gyártás.

HÖNIG OTTÓ

M. kir. szabadalmazott tüzi
fecskendők és szivattyúkészítő.

Arad, Rákóczi-u. 27. sz.

Intézeti leányfelöltők és leánykostümök

Őszi ujdonságok.

Gyászruhák, gyászbluzok.

Legújabb angol női felöltők

Divatkabátok

Kosztümök

Aljak

Divatbluzok

Jupponok

Gyermekek ruhák

Legnagyobb választékban és legjutányosabban beszerezhető:

Radó Gyula

új divatáruházában, Arad,
Andrássy-tér, Weitzer-utca sarkán.

Telefon 238.

4147